

Belföldi hírek

p é n t e k

bb. 1. október 20: az első egységes szabad szombat a fővárosi és a kerületi tanácsoknál

i/-don/bc/rj di

1979. október 12.

a minisztertanács határozata nyomán budapest államigazgatásában és mindenütt egységes lesz a szabad szombat, azaz: ezután csak minden második szombaton lesznek bent teljes számban a hivatalok dolgozói. a fővárosi és a kerületi tanácsoknál október 20-án kerül sor első ízben a szabad szombat egységes kiadására, a munkarend természetesen érvényes a tanácsokhoz tartozó intézményekre is - így október 20-án szabad szombat lesz például a fővárosi földhivatalnál és a kerületi földhivataloknál, a fővárosi illetményhivatalnál, a fővárosi illetékkiszabási hivatalnál, a fővárosi pályaválasztási intézetnél is.

a fővárosi tanács szervezési főosztályán az mti munkatársának elmondták: az egységes szabad szombat bevezetése a lakosságot nem érinti, hiszen hivatalos félfogadás eddig sem volt ezen a napon, az új munkarend nem vonatkozik a tanácsoknál működő tájékoztatási és ügyfélszolgálati irodákra; az itt dolgozók a tanácsoknál érvényes szombati időbeosztás szerint fogadják a helyi lakosokat. a hét utolsó munkanapján tehát továbbra is foglalkoznak a lakcím ki- és bejelentésekkel, kiadják a különböző hatósági bizonyítványokat, igazolásokat és a tejjegyeket, átveszik a talált tárgyakat.

/folyt.köv./

-1-

BP

bb. 1. / október 20.... 1. folyt./rj

ugyanígy kiadják-átveszik a lakásigénylési kérelmeket, az adóíveket, és tájékoztatnak a lakosságot közvetlenül érintő, érdeklő ügyekben. a fővárosi tanács központi ügyelete a munkaszüneti napokon szokásos időben látja el szolgálatát.

a kerületi házasságkötő termeket a jövőben is minden szombaton 8.30-tól 19 óráig, legkésőbb 20 óráig, a központi házasságkötő termeket pedig vasárnapokon is 13 óráig lehet fölkeresni.

a fővárosi és a kerületi tanácsok hivatalos ügyfelfogadási rendje változatlan: hétfői napokon 13.30 órától 18 óráig; szerdánként 8.30 órától 17 óráig, pénteki napokon pedig 8.30 órától 12 óráig kereshetik fel a tanácsi osztályokat a budapestiek. mint a városházán elmondták: a tanácsoknál szerdán fordulnak meg a legtöbben, viszont hétfőn 17-18 óra között alig van forgalom.
/mti/

-.-

bb. 2. a névtelen vár - tévéfilm-sorozat jókai regényből

i/jok/mi/rj bc di

1979. október 12.

párizs ismét fótra költözött: a mafilm fóti telepén a manon lescaut című film forgatásához három éve megépített párizsi utcákon, terken megkezdték a magyar televízió hatszor egy-órásra tervezett új sorozata, „a névtelen vár”, felvételeinek készítését. a hasonló című jókai-regény filmváltozatának rendezője zsurzs éva a két főszerep alakítására koncz gábort, és az „angi vera”, című, idén bemutatott produkcióban feltűnt pap verát kérte föl. társaik között található tordai teri, szabó sándor, márkus lászló, inke lászló és buss gyula.

a francia király lányát elrabló köztársaságpárti férfinak és foglyának egy távoli várban átélte napjait, majd a föllelésüket nyom követő film készítői a fóti felvételek után sopronban forgatnak. ezt követően néhány napot a csehszlovákiai crvena lhotában töltenek - szinte váltják a közelmúltban szintén ott forgatott kétrészes új magyar film, a „psyché”, stábját. ezután viszont kizárólag magyarországi helyszíneken filmeznek a 120 forgatási napra tervezett produkció szereplői és készítői.

/folyt.köv./

-2 -

3P

bb. 2. / a névtelen vár... 1. folyt./rj

így megfordulnak majd a budavári palota kazamatáiban, a nemzeti galéria lépcsőházában, az erdőrt vállalat székházának tükörtermében, valamint visegrádon és martonvásáron, télen pedig az óbudai zsinagógában forgatnak.

a rendezőnek és segítőinek a filmkészítés során számos nehézséggel kell megküzdeniük. a legtöbb problémát a hintós jelenetek megszervezése okozza. a mafilm birtokában lévő forgatókönyvekért ugyanis ez idő tájt éppen négy, egyidejűleg készülő magyar produkció verseng. hasonlóan nagy gondot okozott az is, hogy az 1800-as évek elején játszódó történethez hiányoztak a korhű ruhák. ezek megtervezése és elkészítése jócskán elhúzódott, ezért két hónappal el kellett halasztani az eredetileg augusztus elejére tervezett forgatás kezdetét. koncz gábor időrendjének egyeztetése külön feladatot jelent, ugyanis még nem fejezte be másik filmje, a „fábián bálint találkozása istennel”, forgatását.

zsurzs éva az előkészületek során a korabeli művek közül többet is áttanulmányozott. a föllelt metszetekről, rézkarcokról reprodukálható hangszerek segítségével komponálja a film kísérőzenéjét hidas frigyos. /mti/

-.-

bb. 3. fehér foltok az ismeretterjesztésben - dr. ádám györgy, a tit elnökének nyilatkozata

i/kj/bc/rj di

1979. október 12.

javult és hatékonyabbá vált a tit ismeretterjesztő tevékenysége, emelkedett színvonala, fokozódott politikai, eszmei, szakmai és módszertani megalapozottsága. az eredmények mellett azonban még jelentékeny fehér foltok éktelenkednek a tit tevékenységének térképén. e hiányosságokról, megszüntetésük lehetőségeiről nyilatkozott dr. ádám györgy, a társulat elnöke kun juditnak, az mti munkatársának.

/folyt.köv./

akadémikusnak
akadémikus

-3 -

3P

bb. 03. / fehér foltok... 1. folyt./rj

- bár csupán háromnegyed éves tit-elnöki mult áll mögöttem, évtizedek óta aktív ismeretterjesztő vagyok - mondotta.
- meggyőződéssel mondom: nagy felelősséget jelent a társulat számára, hogy évente több mint hatmillió érdeklődőt, fiatalot és idősebbet - tájékoztat a fontos tudományterületek fejlődéséről, sok vonatkozásban a mindennapi életünket is befolyásoló eredményeiről. a tit mindig szem előtt tartja, hogy minél teljesebben kielégítse a természet- és a társadalomtudományi ismeretek iránti igényeket. tapasztalatunk szerint e nagy, áldozatos munkába szívesen kapcsolódik be a szervezet mintegy 30 ezres tagsága - a 300 ezer magyar értelmiségi 10 százaléka. előadásokat tartanak üzemekben, eldugott falvakban, művelődési házakban, szabadegyetemeken és megannyi más helyszínen. s mindezt úgy teszik, hogy közben önmagukat is továbbképezik, hogy naprakészen ismerjék szakterületük eredményeit.

- gond azonban, hogy az aktív tagok között kevés a fiatal, nem elég az egyetemi oktató. az „előregedés”, „belső problémákra vezethető vissza: a tit az utóbbi években nem törekedett tagtoborzásra. munkatársaimmal gondolkodunk rajta, miként ujulhat meg tagságunk, s válhat korcsoportok, szakmák szerint kiegyensúlyozottabbá. a természettudományi ismeretek iránti növekvő igények kielégítésére több mérnököt, orvost, ... kell a jövőben megnyerni az ismeretterjesztésnek - különösen vonatkozik ez a vidéki területekre.

- jelentős részt képvisel a tit tevékenységében az egészségügyi ismeretterjesztés. hiányosságai azonban közismertek. a lakosság széles rétegei között ma még nem érvényesülnek elemi egészségügyi normák sem, gondoljunk a munkahigiénia vagy a szexuálhigiénia problémáira. nagy gond az alapvető tisztasági igény hiánya is. e téren kiaknázatlan ismeret-közvetítő lehetőségek rejlenek a megyei székhelyek nagy kórházi centrumainak orvosaiiban.

- számottevő feladatok hárulnak az ismeretterjesztőkre a művelődés és a szórakozás arányának javítása terén is. hosszú folyamata eredménye lehet, hogy a kétkezi munkás, a tisztviselő, az értelmiségi életében megfelelő helyet kapjon a saját egyéniségének építését szolgáló, konstruktív művelődési forma.

/folyt.köv./

-4 -

BP

bb. 3. /fehér foltok... 2. folyt./rj

- munkánk tartalmi korszerűsítésével még inkább utat kívánunk találni a társadalom alapvető osztályához és egyes rétegeihez. fontos feladatnak tekintjük az ipari és a mezőgazdasági fizikai dolgozók, az ifjúság és a nők sajátos művelődési igényeinek kielégítését. jelentős eredmény, hogy a hallgatóság körében mind több a munkás- az elmúlt években a fizikai dolgozók részvétele meghaladta az 55 százalékot, s a nyelvtanfolyamok hallgatóinak 11 százaléka is közülük került ki. nem mindig találja meg azonban a társulat azokat a témákat, formákat, amelyek a legcélravezetőbbek. a korszerű tudományos ismeretterjesztés szempontjából fontos, hogy növekvő szerepet kapjanak az ismeretterjesztésre megérett tudományos témák, s a foglalkozásokon egyre inkább a gondolkodásra, a vitára készítő, a problémákra is utaló kifejezési formák váljanak általánossá. e téren elismerésméltó eredményeket érnek el a tit stúdió műszaki eszközökkel felszerelt kiállításai, bemutatói; egyre érdekesebben, korszerűbben ismertetik azokat a témákat, amelyekből értékes műveltségi tőkét igyekeznek kovácsolni.

- társulatunk újjáalakulásakor, az ötvenes évek elején úgy tűnt, hogy egyedül a tit tölti be az ismeretterjesztés feladatát. ma már világosan látszik, hogy szó sincs monopolhelyzetről, s a dolgukat jól értő „versenyársak”, jelentkeztek a területen például a mtesz, a vöröskereszt, a hazafias népfront -, amelyek műveltségterjesztő tevékenységükkel legtöbbször partnereink, de néha - sajnos - keresztezzük is egymás munkáját. ma még nem tudjuk „közösen leolvasni”, a közművelődésben fontos szerepet játszó ismeretterjesztés térképéről a fehér foltokat, de arra törekszünk, hogy együttműködésünk minél zavartalanabb és eredményesebb legyen a közművelődés szolgálatában - mondotta befejezésül ádám györgy. /mti/

..-

bb. 4. szobor heinének somberekben

igó/kz/rj di

1979. október 12.

heinrich heinének állít emléket baranya egyik németek lakta faluja, somberek, nemzetiségi nevén: schomberg. a megyei tanács megbízásából vilt tiber formálta meg kőből az egész alakos szobrot, amely ülő helyzetben ábrázolja a poétát. az emlékművet a község szép, új művelődési háza előtt helyezik majd el.
/folyt.köv./

-5 -

BP

bb. 4. / szobor heinének... 1. folyt./rj

heinének nem volt közvetlen kapcsolata hazánkkal, de költészetére nagy hatást gyakorolt korának magyar irodalmára. a somberekre kerülő szobor mégis inkább a német nemzetiségű lakosság kulturális hagyományainak ápolását szolgálja. baranya, mint az ország leginkább nemzetiségi jellegű megyéje, abban is élen jár, hogy méltó emléket állít a német, illetve a délszláv népek kiemelkedő alakjainak. a horvátok lakta fejszentmártonban a xvi. századi horvát parasztfelkelés vezérének, matija gubecnek - a horvát dózsa györgynek - állítottak szobrot, szigetváron pedig ahajdani vitézvárkapitány, a horvát származású stancsics horvát márk emlékéket hirdeti szobor. a baranyai német nemzetiségű lakosság első szobra a sombereké lesz. /mti/

bb. 5. vadászati idénykezdés csongrádban - nyolcvanezer fácán kerül terítékre

tób/kz/rj di

1979. október 12.

a tavaszi és a nyári szeszélyes időjárás hátráltatta az apróvadak fejlődését csongrádban, ezért szeptember helyett csak októberben kezdődött meg a fácánvadászat idénye. érdemes volt egy hónapot várniok a vadásztársaságoknak, mert nagyobb súlyú mezei szárnyasokat lehetnek. a tervek szerint - a korábbi esztendőkhöz hasonlóan a - nyolcvanezer fácánkakas kerül terítékre. a nyulak viszont kiméretet kapnak, mert a kemizálás térhódítása óta fokozatosan csökken a számuk. ezért csupán előbefogásukat és azt is korlátozott mennyiségben engedélyezik a vadásztársaságoknak. a tervek szerint tizenegyezer tapsifülest ejtenek fogságba és adnak át a mavadnak exportra.

amíg az apróvadak általában megsínylelték a kedvezőtlen időjárást és a vegyszerek mezőgazdasági használatát, addig soha nem látott mértékben megnövekedett, tízezer fölé emelkedett az őzek száma. e nagyvadak kitűnően alkalmazkodtak a megváltozott mezőgazdasági termeléshez. az óriási méretű táblák kialakításával javultak életkörülményeik. további számbeli növekedésük azonban már nem kívánatos, ezért ugynevezett gyéritő, szabályozó vadászatokkal csökkentik az állományt, s egyben javítják a minőséget is. /mti/

BP

-6 -

bb. 6. pályázat portréfilm készítésére

blb/kz/rj di

1979. október 12.

tolna megye munkásmozgalmi veteránjairól szóló portréfilm készítésére hirdetett pályázatot amatőrfilmesek részére a szekszárdi babits mihály megyei művelődési központ és a tolna megyei könyvtár. a pályázat főcélja a tanácsköztársaság még föllelhető tolna megyei dokumentumainak, az akkori eseményekben résztvevők visszaemlékezéseinek feltárása és megörökítése. a pályázatra érkezett és elfogadott filmeket az idei, november végén megrendezendő dombóvári amatőrfilm szemlén külön kategóriában bírálják el és díjazják. /mti/

-.-

bb. 7. szüret az utcán

igó/rj kz di

1979. október 12.

az utcán is szüretelnek a dráva menti falvakban, ahol sajátos módját választották a gazdák a szőlőtermelésnek. a mélyfekvésű vidéken nem él meg a szőlő, legalábbis hagyományos tökműveléssel. a falusi családok ezért óriási lugasokat építettek az udvarukban vagy a kertjükben. sok helyütt akkora a szőlőlugasok díszlenek a ház körül, amelyek termőfelülete a száz négyzetmétert is meghaladja és mázsányi fürtöt érlel. egyes helyeken például bogdásán, drávacokon, markócon, drávasztárán, még az utcára is jutott szőlő. kicsiny az udvar, a kert, ezért a hajtásokat kivették a ház elé és azok eleven árkádként magasodnak a járda fölé. csak fel kell nyulni egy-egy fürtért. a lugasos szőlőművelésnek az is előnye, hogy a napfény állandóan és nagy felületen éri a hajtásokat, s így most jóízű, édes szőlőt szüretelhetnek a dráva menti gazdák. /mti/

-.-

-7-

BP

bb.9. Létszámemelés helyett üzemen belüli munkaerő-átcsoportosítás
ráb/kz zsu di 1979. október 12.

kéztörtő és egészségügyi papírok gyártására alkalmas nagy teljesítményű feldolgozó gépsort vásárolt a lábatlani vékonypapírgyár. még további új gépek érkezését várják, kezelésük azonban nem vesznek fel új dolgozókat, mert a munkaerő belső átcsoportosításával oldják meg a keresett papíripari termékek gyártásának bővítését szolgáló új berendezések irányítását. ilyen módon az adott létszámmal érhet el magasabb termelési értéket a gyár kollektívája. ennek érdekében figyelemmel kísérik a munkakörülményekben bekövetkező változásokat és rendszeresen elemzik a normák teljesítését.

időelemzőket jelöltek ki, akik rendszeresen munkanap-felvételeket készítenek, kimutatják a veszteségidőket. méréseik alapján nemrégiben mintegy 30 munkahelyen vezettek be a réginél 5-20 százalékkal magasabb normaszintet. ugyancsak a rendelkezésre álló munkaerő hatékonyabb foglalkoztatására folyamatosan bővítik a teljesítménybérben dolgozók körét. 1976-ban a munkásoknak még csak 62 százaléka dolgozott teljesítményszint-hez kötött követelmények alapján, ebben az évben pedig már 82 százaléka. mindezek hatására alapvetően javult a lábatlani gyárban a munkaerőgazdálkodás és vele együtt a termelékenység. 1976-ban még 1,05 millió forint volt az egy foglalkoztatottra jutó termelési érték, az idén ugyanez elérte az 1,3 millió forintot.

a munkanap-felvételek elemzése arra utalnak, hogy még nem minden munkahelyen használják ki megfelelően a rendelkezésre álló időt, ezért a jövőben tovább növelik a teljesítménybérben dolgozók arányát és fokozzák a követelményeket. kidolgozzák a karbantartás új normáit is, hogy a berendezések javítóinak bére jobban függjön az előállított termékek mennyiségétől és minőségétől. /mti/

--

0.745/zsu

-8-

845
BP

bb.10. 800.000 gyümölcsfa- (csemete

lász/kz zsu di

1979. október 12.

több mint száz fajtából összesen 800 ezer gyümölcsfa-csemetét hoz forgalomba az őszi és a tavaszi telepítésekhez a kecskemét-szikrai állami gazdaság borbási faiskolája 32 lerakata a dél-alföld és a dél-dunántul öt megyéjében. az árusítást október második felében kezdik meg. az ígéret szerint nem lesz hiány őszibarackból, meggyből és cseresznyéből, azonban még az idén sem tudják kielégíteni az igényeket, bár az előző évnél jóval többet kínálnak a termelőknek ezekből a csonthéjasokból is.

elsőként a szőregi tiszamaros szöge tsz-ben, a borbási faiskola egyik partnergazdaságban álltak munkába az automata csemetekiemelő gépek, s öt nap múlva borbáson is kezdődik a szezon. a kis fák életképességének megőrzésében sokat segít, hogy a borbási központban elkészült az oltványok hűtőtárolója, feldolgozója. innen indítják utjukra kényes szaporítóanyagot a hazai és külföldi megrendelőkhez. a téli hónapokban pedig itt készik elő a következő évek oltványait, évente mintegy egy milliót. /mti/

--

bb.8. száz premier egyetlen évadban - magyar művek a budapesti és vidéki színházakban

t/me/gk/zy bc

1979. október 12.

száz magyar mű előadását tervezik az 1979-80-as évadban a főváros és a vidék színházaiban. ez jóval több, mint amennyi színre került az utóbbi évek bármelyikében.

rigó lászló, a kulturális minisztérium színházi osztályának vezetője ezzel kapcsolatban elmondta az mti munkatársának:

-színházaink főleg a mai magyar drámákat részesítik előnyben. az idén 61 ilyen darabot mutatnak, be mintegy hússzal többet, mint tavaly és azt megelőzően. a nemzeti színház öt új produkciója közül kettő magyar: illyés gyula „daniel az övéi közt”, és német lászló „husz jános”, című műve kerül a közönség elé. a vigszínházban csurka istván „deficit”, és maróti lajos „az állam”, című művét tűzik műsorra. a józsef attila színház, amely a napokban mutatta be maróti lajos „érdemei elismerése mellett”, című darabját, még páskándi géza „domitianus avagy egy zsarnok halála”, című drámáját, majd száraz györgy „ítélet-idő”, című színművét adja elő.

/folyt.köv./

9.35/zy

- 9 -

1025
BP

bb.8./száz premier ..... folyt./zy

- több színház - köztük a nemzeti, a debreceni - közvetlen kapcsolatban áll a kortárs szerzőkkel: neves drámairókat kért fel, írjanak számukra darabokat. a kulturális minisztérium anyagi támogatással ösztönzi ezeket, a magyar dráma fejlődését elősegítő kezdeményezéseket.

- a fiatal drámairók alkotásait is felkarolják a színházak: csaknem husz fiatal író, köztük csakó gábor, ördögh szilveszter, boldizsár miklós, bereményi géza, kis anna, schvajda györgy, spiró györgy műveit is előadják. a nemzeti, a thália, a józsef attila, a vigszínház, a népszínház, a debreceni, a pécsi, a szolnoki, a miskolci és más színházak is rendszeresen együttműködnek fiatal szerzőkkel. a magyar írók szövetségének és a magyar színházművészeti szövetségének kezdeményezésére fiatal írók már az elmúlt évadban részt vettek egy-egy színház életében, ismerkedtek műhelymunkájával, művészi törekvéseivel, „házi szerzőként”, alkottak. az eredmény ígéretes. újabb drámák születtek, illetve készülnek. ezek jobbára mai életünk erkölcsi, magatartásbeli, nemzedéki problémáiról szólnak. némelyik történelmi témájú alkotás. a minisztérium alkotó-díjjal ösztönzi ezt az együttműködést is.

- a bemutatásra szánt magyar darabok közül husz a gyermekekhez, az ifjúsághoz szól. megelevenednek többek közt a nemzetközi-gyermekév alkalmából meghirdetett gyermek- és ifjúsági drámapályázaton kitűnt művek. a budapesti gyermekszínházban például már színen van juhász istvántól az „egy szívdobbanás fele, című díjnyertes játék. horváth - novák - béres „kamarambo, a senki fia, című művét a szolnoki szigligeti színházban adják elő. a nemzetközi gyermekszínházi találkozó - amelyet kaposvárort tartanak október 21. és 28. között - további impulzusokat adhat a magyar gyermek- és ifjúsági színjátszás fontos ügyének.

- kedvező jelenség az is, hogy az új magyar művek között egyre több a realista alkotás. számuk egyensúlyba került az elvont, parabolisztikus felépítésű művekkel.

- a régi magyar drámák közül tizennyolcat tűznek műsorra az idén. nyilvánosságot kapnak a század első felében írt művek és méltatlanul mellőzött klasszikus darabok is. a várszínház első premierjén látható novemberben füst milán iv. henrikje. a kecskeméti katona józsef színház károlyi minály „én vagyok raveltszki, című drámájának, a szolnoki szigligeti színház régi magyar passiójátéknak ad otthont. ezenkívül a színházak repertoárjában is számos magyar mű szerepel. a színházművészet nemzeti értékeinek ápolásáért, fejlesztéséért további erőfeszítéseket tesz mind a kulturális kormányzat, mind a színházi hálózat, - mondotta befejezésül rigó lászló./mti/

9.35/zy

10 ²¹/₈₂

..-

- 10 -

bb.11. seregi frigyos

gk/zy hgy

1979. október 12.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre, aki 1930. óta volt párttag, 85 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása október 19-én 14 órakor lesz a rákoskereszturi új köztemetőben.

az mszmp viii.kerületi bizottsága
kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátó-
ipari dolgozók szakszervezete

/mti/

..-

bb.12. hunya istván

mm/zy hgy

1979. október 12.

a medosz elnöke ezúton mond köszönetet barátainak, ismerőseinek, a vállalatok, üzemek, intézmények kollektíváinak, szocialista brigádoknak abból az alkalomból, hogy őt kitüntetésre és 85. születésnapja alkalmából táviratban, levélben köszöntötték, jókívánságaikat kifejezték./mti/

..-

bb.13. Lottó nyerőszámok

gk/zy hgy

1979. október 12.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a csurgón megtartott 41. heti sorsolás alkalmával a következő számokat húzták ki:

19, 35, 38, 77, 79

/mti/

..-

bb.14. nyelvi képzésen a szovjetunióban

i dg/mm/bc/zy hgy

1979. október 12.

csaknem másfélszáz orosz szakos egyetemi és főiskolai hallgató érkezett haza pénteken a szovjetunióból. számukra az odesszai állami egyetemen és a leningrádi pedagógiai főiskolán kezdődött meg az idei tanév: hathetes intenzív orosz nyelvi képzésen vettek részt. szombaton újabb magyar diákcsoport utazik erre a tanfolyamra. a tanév folyamán összesen 800 alsóbb évfolyam/egyetemi hallgató, tanárképző főiskolás és tanítóképzős orosz nyelvi szakkollégista gyarapítja nyelvismeretét a szovjetunióban.

/folyt.köv./

10.30/zy

- 11 -

bb.14. /nyelvi képzésen ..... folyt./zy

az orosz nyelvszakos egyetemi és főiskolai hallgatók, már évek óta hosszabb-rövidebb ideig a szovjetunióban folytatnak tanulmányokat. a nem orosz /aszkosak közül az ugynevezett nyelv-igényes szakokon tanuló közgazdász hallgatók, leendő külkereskedők, valamint pénzügyi és számviteli szakemberek a krasznodári egyetemen 4-4 hetes turnusokban váltják egymást.

a felsőbb évfolyamu orosz szakos egyetemi és tanárképző főiskolai hallgatók teljes féléveket töltenek a szovjetunióban. az ötvös lóránd - a józsef attila - és a kossuth lajos tudományegyetem mintegy 100 hallgatója kezdte meg szeptemberben féléves nyelvi tanulmányait a moszkvai lomonosov és a leningrádi

zsdanov egyetemen. őket januárban újabb 100 tagu csoport váltja. a harmadéves tanárképzősök a vlagyimiri pedagógiai főiskolán és a moszkvai puskin intézetben tanulnak, a második félévben pedig másodéves társaiknak adják át a helyet.

évente több mint 1.300 magyar diák szerez ily módon magasszintű ismereteket és gyakorlatot az orosz nyelvből. ezen túlmenően megismerkednek a szovjet emberek, diákok életével, mindennapjaival is.

hasonló képzésen vesznek részt nyelvszakos hallgatóink bulgáriában, csehszlovákiában, kubában, lengyelországban és az ndk-ban./mti/

-. -

bb.15. orchideák a világ bélyegein - magángyűjtemény bemutató a bélyegmuzeumban

t kf!mi/zy hgy

1979. október 12.

nem mindennapos esemény színhelye a magyar posta bélyegmuzeuma, ahol pénteken juhári istvánné posta vezérigazgató-helyettes orchideák a világ bélyegein címmel nyitott kiállítást. a muzeum ugyanis ritkán ad helyet magángyűjteményeknek, most viszont soó rezső akadémikus, kétszeres kossuth-díjas botanikus mintegy 2 millió darabból álló anyagából mutat be válogatást. látható a kiállításon a világon kiadott valamennyi orchidea bélyeg-összeállítás, köztük jónéhány olyan példány is, amely még a muzeum szinte páratlan értékű világgyűjteményéből is hiányzik. bemutatják a professzor klasszikus gyűjteményének egy részét is, amelyek között a látogatók számos olyan különleges ritkasággal találkozhatnak, amit sok filatelista is csak leírásból ismer.

a kiállítás december 31-ig naponta 10-18 óra között tekinthető meg./mti/

-. -

10.55/zy

- 12 -

12⁵⁵/₃₀

bb.16. meggyorsult a zalai falvak fejlődése - terület - és településfejlesztési ankét zalalövön

1979. október 12.

tóa/kz/zy hgy

alsófoku,

zala megye szerepkörrel rendelkező kiemelt alsófoku, és részleges alsófoku székhely községeiben az utóbbi évtizedben - a közös községi tanácsok kialakítása óta - létrejöttek a lakosság alapellátását biztosító egészségügyi, kereskedelmi, köz- és gazdasági intézmények - állapították meg a pénteken zalalövön megtartott megyei terület - és településfejlesztési ankét. az aprófalvas zalai települési rendszer - a 100 négyzetkilométerre eső településszám duplája az országnak - sürgette a tanácsi szereket a megyei közigazgatás egyszerűsítésére és korszerűsítésére, amely egyúttal koncentrálna is az anyagi eszközöket és szellemi erőket. hatvanegy község kapott különböző fokozatu szereket, s ezekhez a székhely községekhez 3-4 település tartozik. a közigazgatási határok egybeesnek a tsz-ek gazdasági határaival.

az anyagi eszközök koncentrálnásával a székhelyközségekben létesültek a körzeti iskolák, orvosi rendelők és gyógyszerárak, a szaküzletek, vagyis mindazok a létesítmények, amelyek a lakosság alapellátását biztosítják. a közigazgatás egyszerűsítése meggyorsította a településfejlesztést, az erők egyesítése nélkül az apró falvak nem lettek volna képesek a különböző közösségi létesítmények létrehozására. eredménynek számít az is, hogy a székhelyközségekből megszűnt az elvándorlás, a helyben települt üzemek, a termelőszövetkezetek alaptevékenységét kiegészítő ipar megteremtése helyben ad munkát a lakosoknak. csökkent az elvándorlás mértéke a szerepkörrel nem rendelkező kistelepüléseken is, s mint az ankét elhangzott, nincs elnéptelenedési veszély.

a zalai terület- és településfejlesztés 10 éves mérlegét megvonva a résztvevő tanácsi vezetők és településfejlesztési szakemberek megállapították, hogy a tervek célszerűen, a környezettel összhangban, s a helyi lakosság megalégedésére valósultak meg, amit társadalmi munkával a lakosság is tevékenyen segített. /mti/

-. -

11.20/zy

- 13 -

12⁵⁵/₃₀

bb.17. megváltozott a dombóvári amatőr filmszemle időpontja

b.b/kz/zy hgy

1979. október 12.

egy héttel előbbre hozták a dombóvári országos néprajzi amatőr filmszemle, valamint dél-dunántúli amatőr filmszemle és találkozó időpontját. a filmszemle új időpontja november 16-18. a filmek beküldésének határideje változatlanul november tizedike. az első napon, 16-án a néprajzi, 17-én pedig az amatőr-filmeket vetítik le a zsüri előtt. az elmúlt évektől eltérően a vetítések mindkét napon nyilvánosak. a díjkiosztás november 18-án, vasárnap délelőtt lesz, majd a díjnyertes filmek gálavetítésével zárul a szemle. /mti/ két

-. -

bb.18. öt növény termését betakarították már baranyában

lgó/kz/zsu hgy

1979. október 12.

öt őszi érésű növény - a silókukorica, a napraforgó, a burgonya, a szója és a komló - termését betakarították már a baranyai gazdaságok. ennek megfelelően most átcsoportosították a munkaerőt a kukoricaföldekre. a napos, száraz időjárás lehetővé tette, hogy három-négy órával megnyujtsák a napi munkaidőt, sőt több helyen éjszaka is dolgoznak a nagyteljesítményű csőtörő gépek. az őszi verőfényben napról napra csökken a lábonálló termés víztartalma, ezáltal minímális szárításra van szükség. száz tonnákban lehet csak kifejezni azt a fűtőolaj mennyiséget, amelyet ilymódon megtakarítanak a szárítóüzemekben. kevésbé kedvez a száraz idő a talajmunkának. a kiszikkadt, keménnyé vált földeken nagyobb vonóerőt kell kifejteniük a gépeknek és gyakrabban törnek az eke vasa. a baranyai gazdaságokban a legtapasztaltabb, legállóképesebb traktorosokat ültették a gépekre, hogy megbirkózzanak a nehézségekkel. munkájuk sikerét jelzi, hogy a hatvanezer hektárnyi őszi vetésterület hetven százalékán elkészült a magágy, mégpedig a körülményekhez képest jó minőségben. a repce, a rozs és az ősziárpa vetése befejeződött, a búzának pedig több mint egyharmada a földben van. a munka meggyorsítása végett érdekes újítást alkalmaznak az üzemek. az idei őszen minden eddigénél több nagyteljesítményű vetőgép dolgozik a megyében, s feltöltésük a hagyományos zsákos módszerrel rendkívül fárasztó és hosszadalmas.

/folyt.köv./

12.10/zsu

-14-

13¹⁰
BP

bb.18./öt növény ... folyt./zsu

emberkimélés és időtakarékoság végett gépesítették a műveltet: például régi kombájnok magtartályát alakították át erre a célra. gondot okoz, hogy meglehetősen nagyok a különbségek egyes mezőgazdasági üzemek teljesítményei között. több helyen - különösen a gyengébben felszerelt tsz-ekben - lassan halad a munka. ezért már most hozzáfogtak a segítségnyújtás szervezéséhez: a vetést befejező gazdaságok kölcsönadják majd a gépeiket a munkával elmaradt társaiknak. jövő héten ugyanis több üzemben végeznek a buzavetéssel. /mti/

-. -

bb.19. magyar-svájci pénzügyi tárgyalások

sc/pp zsu hgy

1979. október 12.

október 10-12. között - g.a. chevallaz^{vám-és} pénzügyminiszter meghívására - svájcban tartózkodott faluvégi lajos pénzügyminiszter. személyében több évtized óta első ízben tett hivatalos látogatást magyar miniszter svájcban. a tárgyalásokon áttekintették a nemzetközi gazdasági helyzetet, tájékoztatták egymást a két ország gazdaságpolitikájának ebből adódó legfontosabb teendőiről. a találkozó módot adott a magyar-svájci gazdasági és pénzügyi kapcsolatok sokoldalú értékelésére. a felek megvizsgálták a már korábban megkezdett adóügyi tárgyalások eddigi eredményeit és közös döntéseket hoztak azok sikeres lezárása érdekében. megbeszéltek azokat a módosításokat, amelyek révén a két ország vállaltainak kapcsolatai a jövőben még hatékonyabbá válhatnak.

pénzügyminiszterünk találkozott a svájci nemzeti bank és más pénzügyintézetek vezetőivel, valamint a gyárparosok szövetségének elnökével. a svájci gazdasági élet vezetőivel folytatott megbeszéléseken részletesen vizsgálták svájci cégek magyarországon létrehozható társulásai alapításával összefüggő kérdéseket, az ipari kooperációk bővítésének területeit, valamint lehetőségeit, és azokat a feltételeket, amelyek alapján a magyar vállalatok svájcban bővíthetik piaci aktivitásukat. /mti/

-. -

12.20/zsu

-15-

13¹⁰
BP

bb.20. időjárásjelentés

zsu hgy

1979.október 12.

a meteorológiai intézet jelenti 1979. október 12-én
pénteken 12 órakor:

megélnkülő szél.

a szovjetunió európai területének déli felén és közép-európa nagy részén a magas nyomású légköri képződmény hatására még folytatódik az általában derült, a reggeli ködtől eltekintve száraz idő. a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön európa nagy részén általában 2,7 fokkal volt magasabb, mint a sokévi átlag. középpontjával a brit-szigetek térségében nagy kiterjedésű ciklos örvénylik. áramlási rendszerében nyugat, délnyugati széllel különböző hőmérsékletű óceáni léghullámok érkeznek szárazföldünk nyugati és ~~északi~~ északi részére. vonulásukat változékony, szeles, és több helyen csapadékos időjárás kíséri. szombat estig a kárpát-medence nyugati részét a nedvesebb levegő első hulláma elérheti, így ott zápor esetleg zivatar lehet.

házánkban csütörtökön a dunántul nyugati részén 3,7 máshol 8,11 órán át sütött a nap. napközben folytatódott a száraz, csendes őszi idő. a hőmérséklet csúcserőke a felhősebb helyeken 14,17 máshol 18,22 fok között volt. az éjszaka második felében néhány helyen köd képződött. péntek hajnalra a nyugati megyékben 5,11 az ország többi részén szélszélyes területi eloszlásban -3, plusz 6 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a nyugati ~~terület~~ változóan felhős, máshol derült idő volt. a déli szél több helyen megélnkül. néhány helyen megerősödött. a hőmérséklet 11 órakor az ország területen 13,20 fok között váltakozott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 12,2 fok volt, megegyezett a százéves átlaggal. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mb/762 mm/ alig változik.

/folyt.köv./

o — ország részben

12.30/zsu

-16-

13²⁰
8P

bb.20./időjárás ... folyt./zsu

várható időjárás szombat estig:

a nyugati országrészben időnként megnövekvő felhőzet, szombaton elszórtan zápor, esetleg zivatar. az ország többi részén általában kevés felhő, eső nem lesz.

megélnkülő, élsősorban a dunántulon helyenként megerősödő déli szél. hajnalban és reggel néhány helyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: nyugaton 4,9 máshol -1, plusz 4.

legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: általában 18, 23 fok között.

a duna vízállása budapestnél 175 cm, hőmérséklete 10,0 fok.

/mti/

.-

bb.21. súlyos közlekedési baleset

mi/zsu hgy

1979.október 12.

vác külterületén kemencei László 21 éves gépkocsi-vezető gödi lakos az általa vezetett tehergépkocsival elütötte az uttest szélén, vele szemben szabályosan közlekedő oláh erzsébet 39 éves segédmunkás litkei, és nagy istván 28 éves vácdukai lakos gyalogosokat. mindkét gyalogos a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint kemencei a tehergépkocsit figyelmetlenül és nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette. kemenceit a rendőrség őrizetbe vette és az ügyben folytatja a vizsgálatot.

/mti/

.-

bb.22. energiatakarékos betakarítás, nehéz vetés és talaj-előkészítés fejér megyében

dáv/kz/zy hgy

1979. október 12.

egyharmaddal kevesebb energiát használnak fel a tavalyinál a kukorica szárítására a fejér megyei közös gazdaságok. a kedvező időjárás hatására ugyanis a szemek nedvességtartalma sehol sem haladja meg a huszonöt huszonhat százalékosat. a megtakarításra szükség is van, a vetés és a talajelőkészítés ugyanis rendkívül energiaigényes az idén, a csonttá keményedett, kiadós csapadékot két hónapja nem látott földeken csak ügyel-bajjal tudnak dolgozni a gépek.

/folyt.köv./

13.00/zy

- 17 -

14⁰⁰
8P

bb.22./energiatakarékos betakarítás .... folyt./zy

ennek ellenére kihasználják a kedvező időjárást a gazdaságok: a tervezett vetésterületnek több, mint felén már végeztek az őszi buza vetésével. a munkát mindenütt nyújtott műszakban végzik, hogy október végére meggyeszerze a földbe kerüljön a mag.

a betakarítás még egyetlen évben sem haladt a mostanihoz hasonló gördülékenységgel: a jövő hét elején mindenütt végeznek a burgonya szedésével, a tárolóhelyeken van már a cukorrépa harminc százaléka, s letörték a százezer hektár kukorica felét. néhány gazdaság éjszaka, reflektorfényben is végzi ezt a munkát, de a módszer nem terjed el a megyében széleskörben. a szakemberek ugyanis kiszámították, hogy a harmatáztatta szemek szárítása aránytalanul megnöveli a költségeket. a gazdaságok egyébként is olyan magas szinten gépesítettek, hogy a nyújtott műszak is elegendő lesz ahhoz, hogy optimális időben végezzenek a termés betakarításával./mti/

bb.23. sugár Imrét választották meg a somogy megyei tanács elnökének

káp/kz zsu di

1979.október 12.

a megye közlekedésének és hírközlésének helyzetéről és hosszútávú fejlesztésének irányelveiről tárgyalt és fogadott el határozatot pénteken kaposvárott a somogy megyei tanács. az ülésen részt vett papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke és varga péter a megyei pártbizottság első titkára is.

a megye parlamentje, böhm józsefet, a megyei tanács elnökét saját kérésére, egészségi állapota miatt, felmentette tisztsége alól. a tanács ezután - varga károlynak, a hazafias népfront somogy megyei titkárának előterjesztése alapján - sugár Imrét, a tanács eddigi elnökhelyettesét, egyhangulag megválasztotta a somogy megyei tanács elnökének. a megüresedett elnökhelyettesi tisztségre ugyanakkor sarudi csabát, a megyei pártbizottság gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetőjét választották meg.

a népköztársaság elnöki tanácsa nyugállományba vonulása alkalmából eredményes munkássága elismeréseként a szocialista magyarországi érdemrendet adományozta böhm józsefnek. a kitüntetést papp lajos a tanácsülésen nyújtotta át./mti/

14.00/zsu

-18-

14.10/3P

bb.24. megkezdődött az őszi fakitermelés a bükkben

kör/kz zsu di

1979.október 12.

a borsodi erdő és fafeldolgozó gazdaság lillafüredi erdészetében pénteken megkezdték az őszi fakitermelést. a komplexen gépesített brigádok motoros fűrészszel döntik, darabolják a törzseket, s a feldarabolt fát is gépekkel rakják a szállítójárművekre. naponta mintegy száz-százötven köbméter fát termelnek ki ilyen módon.

a balhási endőrszben hatvan éves bükköst döntenek, a lillafüred fölötti részen pedig öreg tölgyest vágnak ki. a tölgyrönkökből lemez, butorléc készül a továbbfeldolgozás során. a felsőforrás környékén kitermelt bükköt és gyertyánt pedig papírfának kérgezik le./mti/

-.-

bb.25. az utolsó ezer hektár rizst aratják szolnok megyében

end/kz zsu di

1979.október 12.

az ország rizstermésének kétharmadát adó szolnok megyében, négy gazdaság kivételével végeztek a vizi gabona betakarításával. péntektől már az utolsó ezer hektár aratásán és cséplésén dolgoznak a kombájnok. az időjárás rendkívül kedvező a munkához, szaporán telnek acélos magvakkal a szállítójárművek. az ország egyik legnagyobb rizstermelő állami gazdaságában, a palotásiban, huszonnyolc kombájn „fogyasztja” a lábönálló termést. naponta száz hektár termését vágják le és cséplik. a betakarított rizst egyelőre a gazdaság saját raktáraiban tárolják, majd onnan szállítják a gabonaipar karcagi hántolómalmába. szolnok megyében a jövő hét első felében befejeződik a 10.200 hektáron termelt rizs betakarítása. ez azt jelenti, hogy alig több mint két hét alatt biztos fedél alá juttatják a termést. ezen a vidéken még soha nem végeztek ilyen korán a rizs betakarításával./mti/

-.-

14.10/zsu

-19-

14.10/3P

bb.26. belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14 óráig

zy/hgy

1979. október 12.

1. október 20. : az első egységes szabad szombat a fővárosi és a kerületi tanácsoknál
2. a névtelen vár - tévéfilm/sorozat jókai regényből /1.sz.jav./
3. fehér foltok az ismeretterjesztésben - dr. ádám györgynek a tit elnökének nyilatkozata/2. sz.jav./
4. szobor a heinének somberekén
5. vadászati idénykezdés csongrádban -nyolcvanezer fácán kerül terítékre
6. pályázat portréfilm készítésére
7. szüret az utcán
8. száz premier egyetlen évadban - magyar művek a budapesti és vidéki színházakban /6. sz. jav./
9. létszámemelés helyett üzemen belüli munkaerő-átcsoportosítás /3. sz. jav./
10. 800.000 gyümölcsfa(-)csemete van /10. sz. jav./
11. seregi frígyes
12. hunya istván
13. ottó nyerőszámok
14. nyelvi képzésen a szovjetunióban /8. sz. jav./
15. orchideák a világ bélyegein - magángyűjtemény bemutató a bélyegmuzeumban
16. meggyorsult a zalai falvak fejlődése - terület - és településfejlesztési ankét zalalövön /9. sz. jav./
17. megváltozott a dombóvári amatőr filmszemle időpontja/10.sz.jav./
18. öt növény termését betakarították már baranyában
19. magyar-svájci pénzügyi tárgyalások/11. sz. jav./
20. időjárásjelentés /12. sz. jav./
21. súlyos közlekedési baleset
22. energiatakarékos betakarítás - nehéz vetés és talajelőkészítés fejtér megyében
23. sugár imre somogy megye tanácselnöke lett
24. őszi fakitermelés
25. rizs aratás
26. hírjegyzék

14.12/zsu

17.00
3P

--
-20-

bb.27. borbély sándor hazaérkezett

pá/pr zsu di

1979. október 12.

pénteken hazaérkezett prágából borbély sándor, az mszmp központi bizottságának titkára, aki a cskp központi bizottságának meghívására október 8-12. között tartózkodott csehszlovákiában.

gustáv husák, a csehszlovák kommunista párt központi bizottságának főtitkára, köztársasági elnök, fogadta az mszmp központi bizottságának titkárát és szívélyes, elvtársi légkörű beszélgetést folytatott vele.

borbély sándor megbeszélést folytatott milos jakessel, a cskp központi bizottsága elnökségének póttagjával, a kb titkárával és josef hámánal, a cskp központi bizottságának titkárával. az őszinte, elvtársi légkörű és teljes nézetazonosságot tükröző találkozókon véleményt cseréltek az mszmp xi. és a cskp xv. kongresszusa határozatainak végrehajtásának tapasztalatairól, a szocialista népgazdaság fejlesztésének és a kétoldalú gazdasági együttműködésünk időszerű feladatairól, valamint a két testvérpárt közötti kapcsolatok további erősítésének kérdéseiről. csehszlovákai útja során borbély sándor megtekintett több ipari és mezőgazdasági üzemet, kutató intézetet, valamint szolgáltatási intézményt./mti/

--

bb.28. nemzetközi áruházi tanácskozás

i/kf/s/ra pp di

1979. október 12.

október 8-a és 12-e között budapesten tartotta idei ülését a szocialista országok áruházi nemzetközi egyesülésének gazdasági szakbizottsága. az ülésen részt vettek a bolgár uni-versal, a csehszlovák prior, a magyar centrum, az ndk-beli konzument és centrum, a lengyel spolem és centrum, valamint a szovjet gum áruházak képviselői.

a tanácskozáson az áruházi gazdaságosság, növelésével, a kereskedelmi veszteségek csökkentésének módszereivel foglalkoztak. tárgyaltak az áruházi ügyviteli munka gépesítésének, az elektronikus adatfeldolgozás lehetőségének megteremtéséről és javaslatokat dolgoztak ki az áruházi dolgozók anyagi ösztönzésére, érdekeltségük fokozására.

/folyt.köv./

14.50:/ra 17.00

16.00

-21-

bb.28. / nemzetközi ... folyt./ra

a szakbizottság az áruházi vezérigazgatók idei moszkvai tanácskozása irányelveinek alapján kidolgozta az 1981-1985. évekre szóló munkatervét, amelynek fő célja az egyes szocialista országok áruházaiban eredményesen alkalmazott gazdasági és pénzügyi rendszerek, módszerek hasznosítása a tagországokban.
/mtl/

-. -

bb.29. energiatakarékosság nemzetközi összefogással - befejeződött egerben az interelektro-tanácskozás

kov/kz/ra di

1979. október 12.

a szocialista országok együttes erővel, nemzetközi munkamegosztásban korszerűsítik és fejlesztik tovább a nagyteljesítményű félvezető elemek és az ezekre alapozott elektromos berendezések gyártását - határozták el az interelektro 9. számú munkacsoportjának október 9-e és 12-e között egerben megtartott ülésén. az erőáramu ipari, gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kgst szervezet - az interelektro - munkacsoportjának egri ülésén az ugynevezett áramátalakító technika, így például a mozdonyok, a trolibuszok és más nagyobb járművek, valamint egyes gyárak elektromos vezérlésénél alkalmazott berendezések korszerűsítésével foglalkoztak. ezek jelentős mennyiségű hasznosítanak, olyan típusok kidolgozását helyezték előtérbe, amelyek nagy határfokkal működnek és kiküszöbölik, vagy minimálisra csökkentik a működés közbeni energiavesztéseket.

♣ villamosenergiát

a kgst országok ilyen irányú együttműködésének nagy eredményeként szóltak a tanácskozáson arról, hogy az öt évvel ezelőtt még tőkés piacon beszerzett nagyteljesítményű félvezetők mintegy 50 százalékát már kgst együttműködésben gyártják. a most elkészült program megvalósításával pedig már az összes ilyen termék szocialista integrációban készül majd.

a tanácskozáson bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, az ndk, románia és a szovjetunió, továbbá jugoszlávia szakemberei vettek részt.

az interelektro 9. számú munkacsoportjának négy napos ülése pénteken a megállapodásokat rögzítő jegyzőkönyvek aláírásával zárult./mtl/

-. -

15.10/ra

-22-

1605

17.05

18

bb.30. elhunyt marton endre

s/ra pr di

1979. október 12.

a kulturális minisztérium, a ^{magyar} színházművészeti szövetség, a művészeti szakszervezetek szövetsége és a nemzeti színház mély megrendüléssel tudatja, hogy marton endre kétszeres kossuth-díjas kiváló művész október 12-én 62 éves korában váratlanul elhunyt. temetéséről később intézkednek.

/folyt.köv./

bb.31. sajtótájékoztató a tartószerkezeti, előregyártási konferenciáról

t/kg/ml/ra pp

1979. október 12.

az iparosított építési módokról és a rendszerszerű építés eredményeiről kezdődik kedden kétnapos konferencia a magyar tudományos akadémián az építőipari tudományos egyesület szervezésében. a rendező bizottság tagjai pénteken sajtótájékoztatót tartottak a tanácskozás előkészületeiről és fő témáiról.

a konferencia megrendezésének most különös aktualitást ad, hogy mindinkább tért hódít az építésben az előregyártás. a házigyári elemek után a mélyépítésben, az ipari, a mezőgazdasági és a közlekedési beruházásoknál is sok helyen rátérnek erre a gyorsabb építést és jelentős élmunka megtakarítást eredményező módszerre. még szélesebb körű terjedését az ipari háttér hiánya akadályozza. ennek pótlására a beton-és vasbeton ipari művek megkezdte már az előkészületeket a mélyalapozáshoz szükséges előregyártott vasbeton szerkezetek gyártására. az ipari felhasználásban jó lehetőség kínálkozik szennyvíztisztító berendezések készítésére előregyártott elemekből. ezeket a berendezéseket az oviber és a beton-és vasbeton ipari művek közös erővel fejlesztik ki. a gyártás megkezdése után előreláthatóan jónéhány élővízeinket szennyező vállalat állíthat fel ilyen berendezést, így az új építési mód egyben a környezetvédelmet is szolgálja. külön előadás a közműalagút rendszer gyakorlati alkalmazásának eddigi tapasztalatairól számol be, ennek lényege, hogy a gáz, a villany és a távfűtő vezeték egyetlen alagútba fut. eddig budapesten a pest-erzsébeti lakótelepen alkalmazták ezt a módszert, s a kísérleti eredmények biztatóak. ehhez a témához csatlakozik majd az egyik ndk szakember előadása, aki a hasonló technológia alkalmazásának berlini tapasztalatait ismerteti.

/folyt.köv./

15.20/ra

-23-

1610

17.05

18

bb.31. / sajtótájékoztató ... folyt./ra

a konferencián a szovjet szakemberek a tipizált elemek gyártásának komplex gépesítési módjáról számolnak be, dán előadók az ugynevezett vibropréseléses házgyári elem készítési technológiát ismertetik, ezt az eljárást a 43. sz. állami építőipari vállalat kísérletként kipróbálta már, s nemcsak jobb minőségű elemeket állítottak elő ily módon, de jelentős energiamegtakarítást is elértek.

a konferenciával egyidőben kiállítás is nyílik, amely a közelmúlt jelentősebb hazai szerkezeti, építészeti alkotásait mutatja be./mti/

..-

bb.32. magyar- finn város- és regionális tervezési együttműködés - sajtótájékoztató a kapcsolatokról

t-sb/gk/ra pp

1979. október 12.

a jegyzőkönyv aláírásával pénteken fejeződött be a város-építési tudományos és tervező intézet és a finn városok és a finn községek szövetsége tervezőinek magyarországi szakmai találkozója, amelyen kilenc beszámoló megvitatásával cserélték ki a természeti kincsek kiaknázásával összefüggő területfejlesztési tervek kidolgozásában szerzett tapasztalatokat, erről és a kétoldalu város- és regionális tervezési együttműködésről számolt be pénteki sajtótájékoztatóján az intézetben kálnoki kissándor, a váti igazgatója és mikko va:na:-piikkiö, a finn községek szövetségének irodavezetője, a partnerek küldöttségének vezetője.

mint elmondották, az 1975-ben kötött öt éves együttműködési megállapodás szerint évente 12-16 szakmai téma magyarországi és finnországi megvitatásával mindkét fél gyümölcsöző, jól hasznosítható tapasztalatokhoz jutott, s egyúttal gondoskodott arról is, hogy hazájában a szakterület valamennyi érdekeltje megismerje ezeket az eredményeket, s tervezési segédletként felhasználhassa munkájában. egyebek között a váti finn tapasztalatok szerint tervezte meg szombathely oladi lakótelepének gépkocsiparkolóját, a nálunk szokásostól eltérően nem a lakóházak melletti utak mentén, hanem általában a városrész szélén jelöltek ki nagy parkirozóhelyeket, hogy minél zavartalanabb lehessen a lakónegyed gyalogos forgalma, s tisztább maradjon a környezet is. a lakótelep nagy részén érvényesül a várakozási tilalom, tehát a gépkocsik csak annyi időre állhatnak meg a kapuk előtt, amíg a csomagot kipakolják vagy utasaik kiszállnak a kocsiból. kedvezőek lehetnek a finn tapasztalatok a magyarországi apró települések vízellátásába, szennyvizeinek tisztításában.

/folt.köv./

15.30/ra

15.15

-24-

bb.32. / magyar- finn .... folyt./ra

a váti dolgozó a finn partnerek tapasztalatait is hasznosítják az új lakótelepek, városrészek energiatakarékos telepítési módszerének kidolgozásához, amely szerint az éghajlati és egyéb természeti tényezők messzemenő figyelembevételével választják ki az épületek helyét, hogy a fűtéshez, közvilágításához minél kevesebb energiát használjanak fel. a finn partnerek nagyra tartják a magyar városok tömegközlekedési megoldásaiból, a műemlék városközpontok és műemléki területek megőrzéséből, a balaton vízveszélyvédelméből és az egész országra kiterjedő területfejlesztési tervekkel merített tapasztalatokat. egyebek között nemcsak a tervezéshez, hanem a területfejlesztési jogszabályok módosításához is hasznosítják a magyarországon tapasztaltakat.

a magyar és a finn építésügyi tárca képviselői a közeljövőben hosszabbítják meg és bővítik a kétoldalu együttműködést. ezen belül a város- és regionális tervezési kapcsolatok kiszélesítését is fontolóra veszik. a váti és finn partnerei az eddigi gyümölcsöző kapcsolatok alapján lehetőséget látnak arra, hogy az együttműködést kiterjesszék szakértői munkákra és harmadik ország részére végzett közös tervezésre is./mti/

..-

bb.33. kevesebb tranzitutas, több turista - előadás az idegenforgalom ezévi tapasztalatairól és a fejlesztési tervekről

t-kg/gg/ra pp

1979. október 12.

évek óta az idén először szerkezeti javulás tapasztalható az idegenforgalomban, az előző évek szinte dömpingszerű külföldi vendégáradata mérséklődött, s a tavalyi év első nyolc hónapjával összehasonlítva most augusztus végéig 6 százalékkal kevesebb tranzit-utas és kiránduló fordult meg az országban, ugyanakkor 4 százalékkal emelkedett a turisták száma. az idei év idegenforgalmi tapasztalatairól és a tervekről számolt be lengyel márton, az országos idegenforgalmi hivatal osztályvezetője pénteken a magyar sajtó házában. mint elmondta: ezek a kedvező változások a devizabevételekben is megmutatkoznak, az előző év első tíz hónapjával összehasonlítva most 18 százalékkal emelkedett a turizmusból származó bevétel.

a forgalmi szerkezet átalakulása döntő mértékben az idén hozott devizális intézkedéseknek, a nagyarányú szálláskapacitás-bővítésnek, valamint a szolgáltatások színvonal-emelésének tulajdonítható. amíg az elmúlt négy évben összességében 20 százalékkal bővült a szálláshelyek száma, addig egyedül idén ez 15 százalékkal volt, ami a gyakorlatban 30 ezerrel több vendég egyidőbeni elszállásolását tette lehetővé. ilyen módon csökkent a főszezonban a zsúfoltság, kulturáltabbá vált a külföldi vendégek üdülése.

/folyt.köv./

15.40/ra

-25-

16.30

12.10

bb.33. / kevesebb ... folyt./ra

az idén először hajtottak végre az idegenforgalomban érdekelt vállalatok ugynevezett termékfejlesztési akciót, ez lényegében egész sor új sportpálya, minigolfpálya megépítését, a kulturális programok választékának gazdagítását, a lovasturizmus kiszélesítését jelenti, amelyeknek hatására szívesebben időztek nálunk a vendégek és többet is költöttek. ugyanakkor az utazási irodák között jó együttműködés, összhang alakult ki, ez a garantált utak jobb kihasználását vonja maga után. a megyei tanácsok kereskedelmi osztályai is aktívabb szerepet vállaltak a turizmusban, a főbb helyeken megszervezték az utazási irodák szombat-vasárnap nyitvatartását, s széleskörű propagandamunkával mozdították elő, hogy a helyi idegenforgalmi nevezetességeket mind többen ismerhessék meg.

a turizmus fejlesztésére az idén elfogadott távlati terv a következő évek idegenforgalmi tennivalóit vázolja fel, amelyeknek megvalósítása a gyakorlatban már megkezdődött. a fejlesztés fő irányvonala a tervezett turizmus kiemelt fejlesztését tüzi ki feladatul, ez jelenti ugyanis a legjelentősebb devizabevételeit. éppen ezért a beruházások mindenekelőtt a tervezett turizmushoz szükséges fogadóképesség megteremtését szolgálják majd. emellett a fizetővendéglátás és a kempingkapacitás bővítése a feladat, s a falusi turizmus, illetve a termál-turizmus feltételeinek javítása. kiemelt jelentősége van a szolgáltatások fejlesztésében a kulturális és sportlehetőségek növelésének, ennek érdekében központilag ösztönzik majd az idegenforgalmi szervek együttműködését a kulturális, sport, és egyéb országos és helyi szervekkel./mti/

--

bb.36 . a szovjetunióban végzett orvosok fogadalomtétele

t-of/mm/ra pr

1979. október 12.

az idén 18 magyar ösztöndíjas fiatal fejezte be orvosi tanulmányait a szovjetunióban. ünnepélyes fogadalomtételükre pénteken került sor a semmelweis orvostudományi egyetemen. a rendkívüli egyetemi tanácsülésen dr. szécsény andor rektor és dr. vedres istván, az általános orvosi kar dékánhelyettese köszöntötte az új szakembereket./mti/

--

15.45/ra

-26-

1635

17. 11

bb. 34. a szakértő feladata: alátámasztani vagy megingatni a gyanút - dr. markója imre előadása az igazságügyi szakértők iii. országos értekezletén ...

t/of/rj pr

1979. október 12.

dr. markója imre igazságügyminiszter megnyitó előadásával pénteken budapestén megkezdődött a iii. országos igazságügyi szakértői értekezlet. az igazságszolgáltatás munkáját sokrétűen segítő szakértői hálózat intézményesítésének eredményeiről, további fejlesztéséről tárgyalnak a két napos tanácskozáson. az mta székházában tartott plenáris megnyitó ülésen - több száz szakértővel együtt - részt vett benkei andrás belügy- és dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter, dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke, dr. szijártó károly, a magyar népköztársaság legfőbb ügyésze és dr. borics gyula, az mszmp kb közigazgatási és adminisztratív osztályának helyettes vezetője.

a jogalkotás és az igazságszolgáltatás időszerű kérdéseiről, valamint a szakértői munka színvonalának emelésével és a szakértői szervezet továbbfejlesztésével kapcsolatos feladatokról adott tájékoztatást előadásában dr. markója imre. ezután dr. lukács tibor, az igazságügyi minisztérium főosztályvezetője ismertette vitaindító előadásában az igazságügyi szakértők többbezer gárdájának, intézeti szervezett munkájának eredményeit, a képzéssel és továbbképzéssel kapcsolatos terveket. a plenáris ülésen nyújtották át a kiváló munkát végző szakértőknek adományozott miniszteri kitüntetések.

v az esemény kapcsán felidézhető: azt mindenki tudja, hogy az igazságszolgáltatás egyik kulcsfigurájaként működő nyomozó a bűncselekmény elkövetésének nyomait keresi, s amikor megtalálja, gyanúsít, - azt viszont már kevesebben tudják, mi a szakértő feladata: az, hogy tudományával alátámassza vagy megingassa a gyanút, a tárgyi és egyéb bizonyítékok hitelét. az élet minden területére kisugárzó tudományos-technikai forradalom óhatatlanul érezteti hatását az igazságszolgáltatásban is: mind nagyobb számban van szükség olyan szakemberekre, akik különleges szakértelemmel - nélkülözhetetlenül - segíteni tudják a nyomozó szervek és a bíróságok munkáját. ezek a különleges közreműködők: az igazságügyi szakértők. bűncselekmény kapcsán például az elkövetés helyszínétől - a rendőri felderítésen, a vádindítvány ügyészi munkáján át - egészen a bírósági tárgyaló teremig végig követik az ügyeket. polgári perekben is kikérik véleményüket, egyebek között származásmegállapításhoz, főként apasági ügyekben.

/folyt.köv./

15.45 rj

-27 -

1640

17. 11

bb. 34. / a szakértő feladata... 1. folyt./rj

Legismertebbek az igazságügyi orvosszakértők, meg a gépkocsi-balesetek műszaki szakértői, de nem nélkülözhető az a sokféle speciális szakértelem, amellyel például a könyv- és írásszakértők, a gépészet, a környezetvédelem, a kriminalisztika /bűnügyi nyomozás/, a mezőgazdaság, a földmérés gyakorlati és elméleti művelői rendelkeznek. szakértőt kérhetnek - szélsőséges eseteket említve - akkor is, ha valamilyen mulasztás vagy hanyagság miatt összedül egy cserépkálya és olyankor is, amikor a sugárbiológiával kapcsolatos téma merül fel a tárgyalóteremben. érdemes eloszlatni egy téves közfelfogást a szakértőkkel kapcsolatban! arról van szó, hogy csupán a bizonyítási eszközök egyike a szakértői vélemény: a bíróságnak nem kötelező elfogadnia /jogában áll ugyanakkor több szakvéleményt „ütköztetni”, fordulhat felülvizsgáló szakértői testülethez is/; viszont a nyilatkozatát jól alátámasztó szakértő kellőképpen hozzásegíthet az objektív igazság földerítéséhez, megalapozott, törvényes ítélet meghozatalához.

nagyot fejlődött az utóbbi öt évben - a ii. országos igazságügyi szakértői értekezlet óta - a szakértők személyi és intézményi hálózata. jelenleg 16 szakértői intézet, illetőleg iroda működik, közülük egész sor a vidéki városokban. a mintegy száz főhivatású szakemberen kívül az igazságszolgáltatás szervei mintegy háromezer kijelölt szakértő munkájára számíthatnak.

az országos értekezlethez kapcsolódik - ugyancsak szombaton fejeződik be - az a három napos tudományos gyűlés, amelyet a magyar igazságügyi orvosok társasága szervezett: a modern vizsgáló módszerek gyakorlati tapasztalatairól. /mti/

..-

bb. 35. befejeződött a jogintézeti tudományos tanácskozás

t/km/rj pr

1979. október 12.

pénteken befejeződött budapestén a baráti szocialista országok állam- és jogtudományi intézeti igazgatóinak és lap-szerkesztőinek értekezlete a magyar tudományos akadémia állam- és jogtudományi intézetében. a magyar tudósokon kívül bolgár, csehszlovák, jugoszláv, lengyel, ndk-beli, román és szovjet valamint első ízben mongol vendégek vettek részt a több napos értekezleten. a zárónapon dr. péteri zoltán, az intézet tudományos titkára nyilatkozott a tanácskozáson elhangzottakról.

/folyt.köv./

15.50 rj

- 28-

16.45

17.11

bb. 35. / befejeződött... 1. folyt./rj

- három fő kérdéscsoportot tárgyaltunk meg: az igazgatók beszámoltak saját intézetük tevékenységéről; megvitattuk a szocialista országok jogalkotásának problémáit, különös tekintettel a valamennyi szocialista országban folyó nagyszabású kodifikációs munkákra és végül nemzetközi kapcsolatainkról, a testvérintézetek együttműködésének soronlévő feladatairól, a lehetséges közös kutatásokról, publikációkról és a nemzetközi tudományos életben való részvételről cseréltünk véleményyt.

- a szocialista országokban végbemenő társadalmi változások egyre újabb és újabb feladatokat állítanak az állam- és jogtudományok művelői elé, s ez az intézetek munkájában is érezhető. szinte valamennyi intézetben kutatóegységek, csoportok alakulnak szerveződnek olyan új témakörök feldolgozására, mint a szocialista állam és fejlődésének kutatása, a fejlett szocialista társadalom politikai rendszerének tudományos feltárása. minden szocialista országban foglalkoznak a politikai tudomány vagy más néven politológia meghonosításával, a társadalomtudományi rendszerbe való beépítésével. fontos kutatások kezdődtek több helyütt a személyiség jogi helyzetéről, az állampolgári jogokról, s a mindenütt időszerű kérdésekről, a környezetvédelemről, illetve ennek jogi aspektusairól, valamint a jog hatékonyságáról, társadalmi érvényesüléséről.

- egyetértettünk abban, hogy új közös kutatásokba a közeljövőben nem fogunk, inkább a már megkezdett munkánk eredményes befejezésére törekszünk. így folytatjuk együttes tevékenységünket a szocialista állam fejlődési törvényszerűségeinek feltárásában, a szocialista világrendszer általános és sajátos fejlődése törvényszerűségeinek feltérképezésében. továbbra is közösen kutatjuk a szocialista gazdasági integrációt szolgáló jogi megoldásokat, a jog társadalmi hatékonyságát a tudományos-technikai forradalomban. kimunkáljuk az ugynevezett összehasonlító jogtudomány főbb elméleti és módszertani kérdéseit, együtt vizsgáljuk a szocialista alkotmány aktuális kérdéseit, az alapjogok érvényesülését, a szocialista közigazgatás fejlesztésének lehetőségeit. a magyar intézet mintegy 20, két- és többoldalu kutatásban vesz részt, ezek fele a több országban is folyó tudományos kutatómunka. örömmel állapíthattuk meg, hogy míg a kezdeti időszakban az együttműködés jóformán gyűjteményes kötetek összeállításából állt, addig napjainkban már közösen fogalmazzuk meg és döntjük el mely témában munkálkodunk együtt, hogyan, milyen módszereket alkalmazunk tevékenységünkben.
/folyt.köv./

16.00 rj

-29-

16.50 17.11

bb. 35. / befejeződött... 2. folyt./rj

ezáltal közös munkánk érdemibbé vált, tematikája gazdagodott, s mindez jól szolgálja a szaktudományt. Legközelebb például a szocialista állam lényegéről és fejlődési szakaszairól készül a szocialista országok tudósainak kutatásait egybefoglaló közös monográfia. Itt a budapesti tanácskozáson fogalmazódott meg annak lehetősége, hogy hasonló monográfiát készítsünk a jövőben a személyiség jogi kérdéseiről, a szocialista alkotmány fejlődéséről. /mti/

--

bb. 37. kétszázezerrel több öltöny - a vörös október ruhagyár tervelőkészítő tanácskozása dunaujvárosban

zsi/rj kz pp

1979. október 12.

az ideinél csaknem 200 ezerrel több, összesen 731 ezer öltönyt készít a vörös október ruhagyár 1980-ban és a többletet a vállalat hat gyáregységénél befejeződő gépi rekonstrukció, illetve a bevezetésre kerülő, termelékenyebb munkaszervezés eredményezi - jelentették be pénteken dunaujvárosban a vörös október ruhagyár tervelőkészítő tanácskozásán. az új gyártási rendszert a gyár nyiregyházi üzemében alkalmazták, ahol egy év alatt 110 ezer normaóra megtakarítással járt, s ez 54 ezer öltöny gyártásához elegendő idő. az új munkaszervezési eljárást a következő években a vor valamennyi gyáránál alkalmazzák, és további intézkedésekkel gyorsítják az új modellek tervezési, gyártáselőkészítési idejét is.

a több öltöny előállítására együtt jár férfi konfekciógyáraink termékszerkezetének módosításával. az idei évtől növelik a gyapju-műszál keverésű szövetek, a sportosabb öltönyök részarányát és egyidejűleg csökkentik az ugynevezett szőlőnadrágok darabszámát. a vor gyárai együttesen másfél millió öltönyt, illetve zakót és nadrágot készítenek évente és a termelés 71 százalékát exportálják.

a vörös október ruhagyár üzemének korszerűsítésével együtt az idén fejeződik be a vállalat vásárosnaményi gyárának beruházása is, ahol 1980-ban már 190 ezer öltöny-zakót állítanak elő. /mti/

16.15 rj

--
-30-

1400

17.15
B

bb 38. sajtótájékoztató a budapesti lakásépítésekről ...

t -don/um pr

1979. október 12.

a budapesti lakótelepeken az idén mintegy 12 ezer tanácsai és tanácsai értékesítésű /szövetkezeti/lakást adnak át az építők - közölték a fővárosi tanács, valamint az építésügyi és városfejlesztési minisztérium közös sajtótájékoztatóján, pénteken a városházán. a beruházási szakemberek elmondták: az év első kilenc hónapjában 7.205 új otthonnal készültek el a kollektívák, s az építési ütem szerint decemberig teljesítik az 1979-es programot.

az újságírók kérdéseire válaszolva hangsúlyozták: a jövő évben megépítendő lakások területelőkészítésén folyamatosan dolgoznak; több mint tízezeré már megvan, s valamennyire - mintegy 12 500-ra - megkötötték a szerződéseket. a mennyezetül szolgáló panelelemek hangszigetelésén egyelőre nem tudnak változtatni. ez viszont - sajnos - azt jelenti, hogy „áthallásokkal”, az ezután készülő lakásokban is számolni kell. az új otthonoknak átlagosan mintegy husz százalékát adják át hibamentesen, a többiben ugyanakkor - kisebb-nagyobb mulasztások miatt - föl kellett venni a jegyzőkönyveket. a leggyakoribbak: a szépen fölragasztott tapétákat utólag fölsértik, pontatlanul illesztik az ajtókat és az ablakokat, a „vizes”, szerelvényeket. a hibákat harminc napon belül kell kijavítani - a határidőt az épületek többségében meg is tartják, csak: hol az egyik, hol a másik alvállalkozó felüleletesen végzi el az utólagos munkát is. éppen ezért a fővárosi tanács és az évm vezetői fölhívták a vállalatok figyelmét: a terv teljesítése mellett az is fontos, hogy jó minőségű otthonokat adjanak át.

a sajtótájékoztatón jó hírt is közöltek: a lakótelepekre tervezett kapcsolódó beruházások - az óvodák, a bölcsődék, az iskolák, az üzletek - a korábbi évekénél gyorsabb tempóban készülnek, s a cél - hogy mielőbb behozzák az elmaradásokat - egy-két éven belül megvalósul. ebben a tervidőszakban - 1980-ig - több mint 600 iskolai tanteremmel, több mint 7000 óvodai és körülbelül 4000 bölcsődei hellyel, s csaknem 11 ezer négyzetméternyi alapterületű egészségügyi létesítménnyel gyarapodik a főváros. a kapcsolódó beruházások folyamatos átadásával a feszültségek enyhülnek, de nem szűnnek meg. érezhető javulás a hatodik öt éves tervidőszakban várható.

a szakemberek körvonalazták a két 15 éves budapesti lakásépítési program meglévő és várható eredményeit is. budapesten 1961-ben 545 ezer lakást tartottak nyilván, ennek 60 százaléka komfort nélküli, illetve egyszobás volt. 1961 és 1975 között 188 ezer lakás készült, s a második 15 éves program szerint 1976-1990 között 290 ezer lakás épül.

/foly.köv./

- 31 -

16.15/um

1400

17.15
B

bb 38. /sajtótájékoztató...1.folyt./um

azaz harminc esztendő alatt csaknem annyi új otthont hoznak tette alá, amennyi a budapesti lakásállomány volt 1961-ben. a tervek szerint az új otthonok 15 százaléka egyszobás, 64 százaléka kétszobás, 21 százaléka pedig három- illetve ennél több szobás lesz. s természetesen valamennyi összkomfortos: fürdőszobás, beépített butorokkal felszerelt, táv- illetve központi fűtéses.

a sajtótájékoztatón rámutattak: a lakásépítési programok szerves részei a városrendezési terveknek, budapest arculata a kettő együttes megvalósításával formálódik.

a fővárosi tanács és az építésügyi és városfejlesztési minisztérium vezetői időről időre - negyedévenként - a helyszíneken győződnek meg a munkák menetéről. ilyen körutakra a sajtótájékoztatót követően az újságírók is meghívást kaptak. a lakótelepi körséta első állomása békásmegyer volt, ahol éppen májusfát tüztek az egyik épületre. amint a vállalatok képviselői elmondták: az idénre tervezett békásmegyeri új házak - 2700 lakás - összeszerelésével elkészültek, a következő hetekben szakiparosok folytatják a munkát. józsefvárosban ebben az esztendőben 332 új otthont adnak át, jövőre pedig 280-at. a házgyári épületek fogadósintjeit és a közműveket a 21-es számú állami építőipari vállalat készíti, az épületeket a budapesti lakásépítő vállalat szereli. a kistérségi lakótelep két ütemben, csaknem 9900 lakással készül. a generálkivitelező 43-as számú állami építőipari vállalat eddig több mint ezer lakást adott át. az idei programban egyebek között kereskedelmi és szolgáltatási ipari létesítmény, valamint egészségügyi intézmény megépítése szerepel. /mti/

-. -

bb 39. részvétlétávirat

gk um pr

1979. október 12.

Lázár György a minisztertanács elnöke táviratban fejezte ki részvétét piotr jaroszewicz lengyel kormányfőnek a bytomi dimitrov kőszénbányában történt bányász-szerencsétlenség kapcsán. /mti/

-. -

- 32 -

16.20/um

17/10

17.11
18

bb. 40. koktél a lengyel nagykövetségen

tud/rj pr

1979. október 12.

Edward Dysko vezérőrnagy, a lengyel népköztársaság nagykövetségének katonai és légügyi attaséja a lengyel néphadsereg megalakulásának 36. évfordulója alkalmából pénteken koktélt adott, melyen megjelent nagy János külügyminiszterhelyettes, s Pacsek József vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes az élen a tábornoki és parancsnoki kar, valamint a társfegyveres testületek számos képviselője. ott voltak a budapestre akkreditált véderő, katonai és légügyi attasék. /mti/

-. -

bb. 41. néhány napos

pá/rj pr

1979. október 12.

magyarországi látogatás után pénteken elutazott hazánkba dr. Adolf Maroz, az osztrák Oktatási és Művészeti Minisztérium csoportfőnöke. itt tartózkodása alatt tanulmányozta a magyar pedagógusképzéssel foglalkozó intézmények tevékenységét, és az országos oktatástechnikai központ munkáját. megbeszélést folytatott Knopp András oktatási miniszterhelyettesel. dr. Adolf Maroz-et fogadta Polinszky Károly oktatási miniszter. /mti/

-. -

bb. 42. új bölcsőde

t/cs/rj pr

1979. október 12.

a bölcsődét is felavatták pénteken Kőbányán, az Újégyi uti lakótelepen, s ezzel a „Lila” gyermekkombinát teljes egészében birtokukba vehetik az apróságok. az egy hónappal korábban átadott óvodához hasonlóan a bölcsődében is játékokkal teli, korszerűen felszerelt, szépen berendezett helyiségek várják a legkisebbeket. a több mint 100 bölcsődést hétfőtől fogadják.

/folyt.köv./

16.30 nj

17/10

17.11
18

- 33 -

bb. 42. / uj bölcsöde... 1. folyt./rj

a mintegy 29 millió forint értékű gyermekkombinát építéséből - a kivitelező 2-es számú építőipari vállalatnál kívül - kivették részüket a kerület üzemének, vállalatának dolgozói, valamint a szülők is. s a későbbiekben újabb feladat vár rájuk: sokat segíthetnek az udvar építésében - szépítésében is, főként a parkosításban és a játszótérek kialakításában. /mti/

.-

bb. 43. elutazott a holland küldöttség

i/ma/rj pr

1979. október 12.

a neutronbomba és más tömegpusztító fegyverek ellen küzdő nemzetközi staféta holland kezdeményező bizottságának háromtagú küldöttsége - amely az országos béketanács vendégeként tartózkodott Magyarországon - pénteken elutazott budapestről.

a delegáció látogatása során megbeszéléseken találkozott az országos béketanács, s az obt leszerelési bizottságának vezetőivel. tapasztalatokat gyűjtöttek a csepel vas- és fémművekben, ahol részt vettek egy üzemi leszerelési fórumon. megismerkedtek a népfrontmozgalom tevékenységével, a termelészövetkezeti mozgalom eredményeivel, a fejlett szocializmust építő munkával. /mti/

.-

bb. 44. tizenkét milliós többlettermelés a diósgyőri Lenin kohászati művekben

hag/kz/rj pr

1979. október 12.

pénteken, a tervezett határidőt megelőzve befejeződött a diósgyőri Lenin kohászati művek durvahengerművének nagyjavítása. az október 1-én megkezdett mintegy 40 millió forintos munkát a diósgyőri üzem karbantartói, továbbá a gyár- és gépszerelő-, valamint a villanyszerelőipari vállalat szakemberei oldották meg, együttesen mintegy 1600-an. a nagyjavítást alaposan előkészítették és megszervezték. a felújításhoz szükséges összes alkatrészek már a munka kezdetén a helyszínen voltak. a felújított termelőberendezésekkel pénteken kezdték meg újra a hengerelést, s a tervezettnél korábbi indulás együttesen mintegy 12 millió forint értékű hengerelt áru tervén felüli előállítását teszi lehetővé. /mti/

.-

16.30 rj

-34 -

14.30

14.30

bb. 45. az észak-dunántúli megyék képzőművészeinek kiállítása

ráb/rj kz pp

1979. október 12.

pénteken a tatabányai kernstok-teremben megnyílt öt észak-dunántúli megye - fejér, győr-sopron, komárom, vas és veszprém - grafikusainak és szobrászművészeinek kollektív kiállítása. a reprezentatív tárlaton 38 szobrot, grafikát és kisplasztikát láthatnak az érdeklődők.

a kiállítás része annak a rendezvénysorozatnak, amelynek az a célja, hogy lehetőséget teremtsenek a közös bemutatkozásokra az észak-dunántúlon élő képzőművészeknek. nemrégiben győrben a tájfestőművészek, veszprémben az iparművészek, belső építészek és formatervezők munkáit láthatta a közönség. /mti/

.-

bb. 46. másfél évtized alatt 33 milliárd forint értékű munkát végeztek a katonai műszaki alakulatok - pakson tartotta ülését az országgyűlés honvédelmi bizottsága

han/be/rj kz pp

1979. október 12.

kiemelt, nagyberuházásaink kivitelezésében immár másfél évtizede vesznek részt katonai építő műszaki alakulatok. az ezekhez tartozó katonák munkájával ismerkedett pénteken a paksi atomerőmű építkezésén tartott ülésén az országgyűlés honvédelmi bizottsága. tanácskozásukon részt vett kárpáti ferenc altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, és szabó benjámín, a paksi atomerőmű beruházás kormánybiztosa is.

a pap jános elnökletével zajlott ülésen darányi miklós vezérőrnagy ismertette az építő műszaki alakulatok eddigi munkáját, amellyel, mint hangsúlyozta, ezek az alakulatok bizonyították létjogosultságukat. figyelemre méltó eredményeket értek el mind katonai, mind gyakorlati szakképzés területén, magas foku helytállást tanúsítottak a szocialista munkaversenyben. a foglalkoztató vállalatok kollektíváinak és az állami vezetőknek tiszteletét, megbecsülését vítették ki.

/folyt.köv./

16.35 rj

-35 -

14.30

14.30

bb. 46. / másfél évtized alatt... 1. folyt./rj

az alakulatok szerepéről elmondta, három tárca- az évm, a kpm és kgm- 31 vállalata foglalkoztat katonákat, összesen 61 munkahelyen. nagyon beszédes az általuk létrehozott termelési értékek alakulása: az első esztendőben 180 millió forintot produkáltak, 1975-ben már 2,7 milliárd forintot, ez évben pedig várhatóan, több mint öt milliárd forintot. mindent összevetve a másfél évtized alatt összesen 33 milliárd forinttal járultak építőiparunk teljesítményéhez. népgazdaságunk eddigi legnagyobb beruházásán, a paksi atomerőmű építkezésén 1975 óta dolgoznak katonák.

példáan veszik ki részüket a katonák a társadalmi munkából is. eddig 112 iskola, 45 gyermekintézmény, 35 ifjúsági klub, sport és kisz-létesítmény, továbbá 14 mhsz objektum építésében, felújításában működtek közre. társadalmi segítségük értéke meghaladta a 40 millió forintot. hatszázhetven alkalommal vettek részt kommunista műszakon.

a tájékoztatás kitért arra is, hogy az építő műszaki alakulatok nagy gondot fordítanak a közművelődési, kulturális nevelőmunkára. tizenöt év alatt több mint 17.000 katonára tett, illetve tesz eredményes vizsgát az általános iskola valamely osztályából. már eddig több százan szereztek brigádvezetői képesítést, s több ezren szakmunkásbizonyítvánnyal kezükben szerelnek le.

az ülés további részében ujhelyi géza, az erőmű beruházási vállalat műszaki igazgató-helyettese tájékoztatta a képviselőket az atomerőmű építkezés céljáról, helyzetéről, hangsúlyozva, hogy az ország villamosenergia igénye megkívánja, hogy az új energia-bázis első egysége 1981-82 telén üzembiztosan működjön, villamosenergiát termeljen.

a tájékoztatók után a bizottság tagjai - uszta gyula heves megyei, boza józsef bács- megyei, kalló istván borsod megyei, mértén lajos komárom megyei és takács imre fejér megyei képviselő kérdésekkel árasztották el a katonai és beruházási vezetőket. az atomerőművel kapcsolatban a beruházás költségére, megtérülésére, az erőmű leendő létszámára, valamint a munkafegyelem alakulására kértek s kaptak választ.

válaszadás után a képviselők megtekintették a monumentális építkezést. délután paks új városrészében a helyben állomásozó katonai alakulat helyzetével, a katonák életkörülményeivel ismerkedtek meg a honvédelmi bizottság tagjai. /mti/

..-

16.50 rj

14.50

18.10

-36-

bb. 47. új magyar nagykövet Libiában és Pakisztánban

pá/rj pr di

1979. október 12.

trautmann rezső az elnöki tanács helyettes elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke és apró Antal, az országgyűlés elnöke fogadta gál bálintot, hazánkban a libiai arab szocialista népi államba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére.

trautmann rezső, aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese és apró Antal ugyancsak fogadta ferró józsefet, hazánkban a pakisztáni iszlám köztársaságba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

..-

bb. 48. két hónappal a határidő előtt - iskolaavatás a xviii. kerületben

t/cs/rj pr ie

1979. október 12.

teljesítette a nemzetközi gyermekév alkalmából tett felajánlását a 23. számú állami építőipari vállalat: két hónappal a határidő előtt átadták a pestlőrinci állami lakótelep új általános iskoláját.

a 24 tantermes, szak-és előadótermekkel, könyvtárral, a legkorszerűbb szemléltetőeszközökkel felszerelt iskolát pénteken avatták fel a xviii. kerületi barta lajos utcában. így hétfőtől 600 lakótelepi kisdiák folytathatja a tanulást az új iskolában. a lakótelepen elsőként elkészült létesítményt gényi kálmán, a fővárosi tanács elnökhelyettese adta át új gazdáinak: a kerületi tanácsnak, valamint a pedagógusoknak és a diákoknak. /mti/

..-

16.50 rj

-37-

14.50

18.10

bb 49. ortodox és református egyházi vezetők látogatása az állami egyházügyi hivatalban

s um pr ie

1979. október 12.

a magyarországi református egyház meghívására budapesti tanácskoznak az egyházak társadalmi felelősségéről az európai és amerikai ortodox és református egyházak képviselői. miklós imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke pénteken fogadta james mccord amerikai professzort, a református világszövetség elnökét, filaret kijevi metropolitát és johannes finn ortodox metropolitát. a szívélyes légkörű találkozón jelen volt dr. bartha tibor és dr. tóth károly református püspök. /mti/

-. -

bb 50. felhasználható 19 órától !

obrazcov bábszínháza a pécsi fesztiválon

igó/um kz ie

1979. október 12.

a pécsen zajló nemzetközi felnőtt bábfesztivál kiemelkedő eseményére került sor pénteken: a világhírű szovjet együttes, a szergej obrazcov vezette moszkvai állami központi bábszínház tartott előadást. a negyven tagú bábcsoport „don juan 79” címmel mutatta be műsorát a nemzeti színházban. a fesztivál további programjában még kétszer lépnek közönség elé a moszkvai bábművészek, akik most első alkalommal szerepelnek a három évenként megrendezett pécsi fesztiválon. obrazcov kettős minőségben érkezett a nemzetközi találkozóra: amellett, hogy a moszkvai bábszínház igazgatója, ő tölti be a bábművészek nemzetközi szövetsége /unima/ elnöki tisztét is. a fesztivál zárónapján, vasárnap ünnepélyes keretek között emlékeznek meg az unima alapításának 50. évfordulójáról. /mti/

-. -

- 38 -

16.50/um

14.55

18.50

bb 51. enciklopédia az európai népek koratörténetéről
- befejeződött a szocialista országok régészeinek budapesti tanácskozása

t km/gk um pr di

1979. október 12.

nemzetközi összefogással elkészítik az „európai népek koratörténetének enciklopédiáját”, - egyebek között erről is szó volt a szocialista országok régészeti intézeti igazgatóinak pénteken befejeződött budapesti tanácskozásán. a zárónapon gerevich lászló akadémikus, az mta régészeti intézetének igazgatója és joachim heilmann professor, az ndk régészeti és őskortörténeti intézetének igazgatója foglalta össze a tanácskozáson elhangzottakat az mti munkatársának.

- bulgáriából, csehszlovákiából, jugoszláviából, lengyelországból, az ndk-ból, romániából és a szovjetunióból érkezett kollégáinkkal közösen beszámoltunk az intézetek tevékenységéről, a jövő évi kutatási programokról, s szó volt a régészeti intézetek két- és többoldalú együttműködésének bővítéséről, a kapcsolatok gazdagításának lehetőségéről.

- kétségtelenül a szaktudomány eddigi legnagyobb vállalkozása az „európai népek koratörténetének enciklopédiája”, című munkánk, amelynek első kötete 1982-ben, második kötete pedig 1985-ben jelenik meg, azt tervezzük, hogy a magyar régészeti intézet - a magyar vonatkozásokat bővebben tárgyalva - magyarul is közreadja az enciklopédiát. különösen a kárpát-medencét közvetlenül érintő adatokat szeretnénk teljesebben feldolgozni.

- valamennyi társintézettel szoros együttműködésre törekszünk, de különösen gyümölcsözőek kapcsolataink a szovjet régészekkel. köztudott, hogy több éve folynak kutatások a szovjetunióban magyar régészek és magyarországon szovjet tudósok részvételével. ezen a tanácskozáson is szó volt közös munkáink folytatásáról. ezenkívül e kutatások eredményeinek közös publikálásában is megállapodtunk szovjet kollégáinkkal.

- a tanácskozáson javasoltuk: vizsgáljuk meg, milyen munkamegosztás alakítható ki a régészeti leletek értékelésében, elemzésében, feltárásában. ma már a tudomány fejlődése olyan fokra érkezett, hogy egy-egy lelet pontos kormeghatározásához, összetevőinek megállapításához hihetetlen nagy értékű, jól felszerelt laboratóriumokra, műszerekre, berendezésekre és kiváló szakemberekre van szükség.

/folyt.köv./

- 39 -

17.00/um

18.00

18.50

bb 51. /enciklopédia...1.folyt./um

az ndk-szakembereivel már e téren is nagyszerű az együttműködésünk. régészeti intézetük laboratóriumai már több magyar lelet szénizotópos vizsgálatával segítettek bennünket. a természettudományok további szakosodása azonban mindenképpen szükségessé teszi a szélesebb körű munkamegosztás kialakítását. a következő tanácskozáson ezért ennek lehetőségeit, módszereit vitatjuk meg.

joachim hermann akadémikus az enciklopédia berlini szerkesztő csoportjának vezetője:

- multilaterális vállalkozásaink egyik legnagyobbika a kétszülős enciklopédia. a budapesti tanácskozáson tisztáztuk az együttműködés formáit, módszereit. elhatároztuk, hogy minden olyan jelentős kutatási eredményt figyelembe veszünk a kötetek összeállításakor, amelyet a szocialista országok régészeti e köréről feltártak, feldolgoztak. ismert, hogy országaink területén speciális körülmények között zajlott le a népek kialakulása, létrejötte, ugyanakkor már a kezdetektől fogva közös jellemzőket, kapcsolatokat is találunk. fontos feladatunk, hogy az enciklopédiában is hiven tükrözzük az egymásra hatásokat, a kölcsönös viszonyokat. a marxista-leninista történelmi felfogás érvényre juttatása országaink történelmi múltjának feltárásához is segítséget ad.

- jelenleg készen áll az enciklopédia első kötetét megelőző előtanulmány-kötet, amelyben számba vettük azokat a fogalmakat, amelyek a nagy munkában is helyet kapnának. a mintegy 300 oldalnyi kötet már nyomdában van, megjelenése 1980-ra várható. az enciklopédiát egyébként tizenhat kötetre tervezzük, elképzeléseink szerint minden ötéves tervidőszakban két-három kötetet adunk közre. a kiadói munkálatokat az ndk tudományos akadémiájának kiadója vállalta. a könyvek német nyelven készülnek, de szó lehet francia és orosz nyelvű átültetésükről is. természetesen a szocialista országok története nem választható el európa más népeinek történetétől. ezért a nem szocialista országok tudósait is felkértük egyes fejezetek megírására. így, mint ahogy a cím is kifejezi, valóban európa népeinek koratörténetét tárjuk fel. /mti/

--

- 40 -

17.05/um

18.05

18.05

bb 52. finn kortárs-zenei ősbemutató budapesten - sajtótájékoztató a néphadsereg művelődési házában

t mir/s um pr ie

1979. október 12.

először lesz finn zenemű ősbemutatójának színhelye fővárosunk: hétfőn a zeneakadémián - a magyar néphadsereg művészegyüttese ének- és zenekarának előadásában - első ízben hangzik el aulis sallinen finn zeneszerző „dies irae” című kantátája, amelyet a szerző a néphadsereg művészegyüttesének felkérésére komponált - jelentették be pénteken a magyar néphadsereg művelődési házában, a szerző részvételével megtartott sajtótájékoztatón.

a mű főpróbájával egybekötött tájékoztatón a finn zeneszerző az mti munkatársának kérdéseire válaszolva a többi között elmondotta: - kapcsolataim a magyar zenei élettel nem újkeletűek. szokolay sándor zeneszerző például régi jó ismerősöm, találkoztam vele már akkor is, amikor operáját bemutatták helsinkiben. azóta egy tévéfilmben is szerepeltünk, amelyet két évvel ezelőtt itt forgattak magyarországon. akkor kerestek fel a magyar néphadsereg művészegyüttesének vezetői a kéréssel: komponáljak egy művet számukra.

- finnországban természetesen jól ismerik a magyar klasszikusokat - bartókot és kodályt -, s ismerünk jónéhány magyar előadóművészt és együttest is, akik gyakran lépnek fel külföldön. s bár rokonok vagyunk, ennek ellenére - úgy érzem - nem tudunk eleget a magyar zenéről. ezért is remélem, hogy művem - amely most először hangzik el a nyilvánosság előtt - még közelebb hoz minket egymáshoz, és hozzájárul a finn-magyar kulturális kapcsolatok elmélyítéséhez is.

- amikor utoljára jártam budapesten, sok jót hallottam a magyar néphadsereg művészegyütteséről. sőt, amikor felkértek, hogy vállaljam el ezt a munkát, meghallgattam az együttes kórusának egyik koncertjét. nagyon tetszett, s ezért is vállaltam el örömmel a megbízást. a témát rámbízták, csupán egyetlen kérésük volt: hogy helsinki szellemében, egy nyelven „beszéljünk”, azt kérték, hogy a humanizmus és a népek közös békevágya szólaljon meg benne és általa.

- én az egyik leghíresebb finn költő, arvo tuurtainen versét választottam, amely a földi élet lehetséges pusztulásának vízióját villantja föl. többszáz, talán ezer verset is elolvastam, mire rátaláltam.

/folyt.köv./

- 41 -

17.10/um

17.10

19.10

bb 52. /fimm kortárs-... folyt./um

ezt zenésítettem meg, s amikor tavaly náron dolgoztam rajta, bennem is felmerült a nagy katasztrófa, a világ megsemmisülésének látomása, de mikor elkészültem vele, a mű reményét is keltett bennem. bízom benne, hogy ez a kantáta reményt kelt azokban is, akik majd hallják. külön öröm számomra - hangsúlyozta -, hogy ezt a művet olyan együttes mutatja be, amelyek évek óta jelentős tolmácsolója a kortárs zenének.

munkájáról, terveiről szólva a finn zeneszerző hozzáfűzte: a kantáta elkészülte óta négy szimfóniát írt, és most a kalevala tévéfilm-változatának zenéjén dolgozik. ugyanakkor az angol királyi operaház, a covent garden megrendelésére egy történelmi látomást feldolgozó opera írásához is hozzálátott. ez lesz a harmadik operája, s a tervek szerint 1985-ben mutatják majd be finnországban finn nyelven, és angliában angolul.

sallinen új szerzeményének zeneakadémiai ősbemutatóját egyes adásban közvetíti majd a magyar rádió és a televízió. a zeneakadémiai koncertet követő napon pedig - a bemutató közreműködői - előadják a magyar néphadsereg művelődési házában is.
/mti/

..-

bb 58. e m b a r g ó : 18.00 óráig !

magyar-csehszlovák külügyminiszter-helyettesi tárgyalások

pá um pr ie

1979. október 12.

roska istván külügyminiszter-helyettes meghívására október 8. és 12. között magyarországon tartózkodott dr. dusán spácil csehszlovák külügyminiszter-helyettes. vendéglátójával megbeszélést folytatott a két ország együttműködéséről, valamint időszerű nemzetközi kérdésekről. dr. dusán spácilt fogadta rácz páll külügyi államtitkár. a szívélyes légkörű beszélgetésen jelen volt václav moravec, budapesti csehszlovák nagykövet. /mti/

..-

- 42 -

17.15/um

18⁰⁰

19.10
E

bb! 54. megkezdte munkáját a nemzetiségi lapok olvasószolgálat

t/iv/rj pr ie

1979. október 12.

hazánk négy nemzetiségének lapját, évkönyveit, s az e nemzetiségek nyelvén alkotó írók, költők műveit ezentul helyben olvashatják, illetve megvásárolhatják a nemzetiségi lapok olvasószolgálatának látogatói a majakovszkij utca 99. számú épületben - jelentette be pénteken gráber györgy, a szolgálat vezetője a lapkiadó vállalatnál tartott sajtótájékoztatón.

a most létrejött olvasószolgálat az új tüdőklubhálózat segítségével hozzá akar járulni a nemzetiségi lapok - a német neue zeitung, a szlovák ludove novine, a dél-szláv narodne novini, és a román foaia noastra - szélesebb körű olvasottságához, hogy hazánk mintegy 450 ezer nemzetiségi lakosságához eljussanak az őket érintő hírek, információk.

a szolgálat a nemzetiség lapokkal közösen hétfői vásárokat is tervez, a nemzetiségi településeken, ahol majd a népi mesterek mellett nemzetiségi művészcsoportok - táncénekkarok és színjátszók - mutatják be műsorukat. az új intézmény a nemzetiségi szövetségekkel együtt pályázatokat és vetélkedőket hirdet a nemzetiségi csoportok, klubok, iskolák részére. /mti/

..-

bb! 55. leendő rendezők, operatőrök - figyelem!

gk/rj pr ie

1979. október 12.

a színház- és filmművészeti főiskola felvételt hirdet az 1980 február elején induló színházrendező, film- és tévérendező, valamint a film- és tévéoperatőri szakokra. a felvételre érettségizett, 18-26 év közötti fiatalok jelentkezhetnek. az elbírálásnál előnyben részesülnek azok, akik néhány évet munkában töltöttek, vagy felsőfoku tanulmányokat folytattak. a jelentkezést a választott szak feltüntetésével írásban kérik, amelyhez mellékelni kell: a jelentkezési lapot, iskolai végzettséget igazoló bizonyítványt, életrajzot, 75 forint vizsgadíj befizetését igazoló postai csekkszelvényt. a felvételre jelentkezés határideje: 1979. november 10. cím: színház- és filmművészeti főiskola tanulmányi osztály, 1088. budapest, vas utca 2/c. a jelentkezési lap, a felvételi vizsgákra vonatkozó tájékoztató és a vizsgadíj befizetéséhez szükséges csekklap a főiskolán beszerezhető. /mti/

..-

17.15 rj

18⁰⁰

19.10
E

-43 -

bb. 53. új művek a Czobél muzeumban

bam/rj st ie

1979. október 12.

Szentendrén a Czobél muzeumban pénteken megnyitották a nagy művész munkáinak újrendezett gyűjteményét. a kiállítás rendezőit az a szándék vezette, hogy a muzeum birtokában lévő, 1975 óta kétszeresére gyarapodott hagyatékból az újabban megszerzett műveket is a nagyközönség elé tárják. Ilyen a most kiállított alkotások túlnyomó többsége.

A muzeumot alapítása óta most másodszor rendezték át. 1976. októberében - néhány nappal Czobél Béla halála után - a gyűjteményt több korai mű kiállításával tették teljesebbé. három esztendő alatt aukciók, ajándékozás és franciaországból történt visszavásárlás révén számos értékes Czobél-képpel gazdagodott a muzeum. a most kiállított művek többsége olajfestmény, de látható a művész néhány különösen szép grafikája is. /mti/

bb. 56. a 13. sz. kaposvári Volán vállalat gépkocsivezetői nyerték a „ki vezet a leggazdaságosabban, országos versenyt

káp/st/rj ie

1979. október 12.

Kedvezett a hazai pálya előnye a 13. sz. kaposvári Volán versenyzőinek a Volán tröszt-höz tartozó 22 vállalat legjobb gépkocsivezetőinek csütörtökön és pénteken Kaposváron megrendezett „ki vezet leggazdaságosabban, országos vetélkedőjén. a zsűri döntése alapján Vigh Csaba, a 13. sz. kaposvári Volán vállalat gépkocsivezetője lett a győztes, ő teljesítette legjobban az előírt feladatokat és ő használta föl a legkevesebb üzemanyagot. a második és harmadik helyezést is kaposváriak - Sostorics László, illetve Denkinger István - szerezték meg így övék lett a csapatgyőzelem is. az eredményhirdetés után a zsűri a legjobbakat oklevéllel tüntette ki, pénz- és tárgyjutalomban részesítette. /mti/

17.20 rj

-44 -

1810

19. 10

bb. 57. felhasználható: 19 órától!

a Volpone bemutatója Debrecenben

szti/kz/rj ie

1979. október 12.

Az új évad harmadik bemutatóját tartotta pénteken este a Debreceni Csokonai Színház. ezúttal ben Jonson: Volpone című komédiáját láthatták a nézők Gali László rendezésében. a diszketeket Varga Mátyás Kossuth-díjas tervezte. a főbb szerepeket Simor Ottó, Cseke Péter, Csikos Sándor, Kóti Árpád, Oláh György, Csáky Magda, Dzsúpin Ibolya játssza. /mti/

bb. 59. Mórícz Zsigmond emlékkiállítás gyulán

bty/kz/rj ie

1979. október 12.

Mórícz Zsigmond emlékkiállítás nyílt pénteken a Gyulai Dürer teremben. egyik része Mórícz Zsigmond életutját, munkásságát dokumentálja, másik része pedig - az alföldi képzőművészek számára kiírt pályázatra érkezett művekkel - azt a Mórícz Zsigmondot mutatja be, aki ma is alkotásra ihletti a festő művészeket, a grafikusokat, a szobrászokat. a kiállításon ezen kívül ott láthatók a korabeli Mórícz kiadványok is. /mti/

bb. 60. Falazóblokk téglatörmelékéből - szövetkezeti építők országos tanácskozása Salgótarjában

csiz/rj st ie

1979. október 12.

A szövetkezeti építőipari szakemberek országos tanácskozását mintegy száz résztvevővel tartották meg pénteken Salgótarjában. az előadások, tájékoztatók után a résztvevők lakótelepi építkezéseken korszerű technológiákkal, anyagokkal ismerkedtek. különösen nagy érdeklődést keltett a Salgótarjáni Agrofil szövetkezeti építőipari vállalatnak a Zala megyei tanács támogatásával kidolgozott falazóblokkja.

/folyt.köv./

17.30 rj

-45 -

1815

19. 10

bb. 60. falazóblokk... 1. folyt./rj

a szobafal magasságu blokkok téglagyári törmelékből, helyszíni előregyártással, végleges falburkolattal készülnek. az eddig veszendőbe ment hulladékanyagot hasznosító technológia további előnye, hogy egy lakás „előállításához”, csupán ezeröttszáz munkórára van szükség, szemben a hagyományos falazóblokkos technológia által megkövetelt kétezer munkaórával. az új építőanyagból eddig 190 lakás készült. /mti/

-. -

bb. 61. magyar hónap franciaország két városában - hazánkban járt a francia magyar baráti társaság delegációja

k/da/rj pr ie

1979. október 12.

magyar hónapot rendeznek jövőre a franciaországi saint etienneben és brestben - az elhatározás a francia magyar baráti társaság delegációjának október 8-12 közötti budapesti tárgyalásai során született meg. a rendezvénysorozaton előreláthatólag öt magyar kiállítás - kortárs magyar képzőművészeti, könyv- és plakátkiállítás - , s filmprogram szerepel. a tervek szerint koncertet ad a máv szimfonikus zenekar, és fellép egy vonósnégyes és egy folkegyüttes. a magyar táncművészettel a magyar állami népi együttes ismerteti meg a francia nézőket. /mti/

-. -

bb. 62. felavatták dr. király kálmán emléktábláját

t/iv/da/rj pr ie

1979. október 12.

pénteken a semmelweis orvostudományi egyetem bőr- és nemikórtani klinikáján felavatták dr. király kálmán, az egykori igazgató emléktábláját. dr. rácz istván, a klinika igazgatója méltatta elődjének munkásságát, az immunológia modern kutatásában elért eredményeit. az emléktábla-avatáson részt vett dr. hutás imre egészségügyi miniszterhelyettes is. /mti/

-. -

17.30 rj

-46 -

18.10

19.10

bb. 63. elutazott a román ifjusági delegáció

t/gy/rj pr ie

1979. október 12.

befejezte magyarországi látogatását a román kommunista ifjusági szövetség küldöttsége, amely a kisz központi bizottságának meghívására három napot töltött hazánkban.

a román delegációt, élén pantelimon gavanescuval, a román kisz központi bizottságának első titkárával, a román szocialista köztársaság ifjusági miniszterével, pénteken fogadta németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. jelen volt maróthy lászló, a politikai bizottság tagja, a kisz központi bizottságának első titkára, valamint victor bolojan, románia magyarországi nagykövete.

látogatásuk során a román ifjusági vezetők tárgyalásokat folytattak a kisz vezetőivel a két szervezet együttműködéséről, kapcsolataik fejlesztéséről, a nemzetközi ifjusági mozgalom időszerű kérdéseiről. találkoztak az állami ifjusági bizottság vezetőivel, tájékoztak a magyarországi nemzetiségi politika gyakorlatáról. ellátogattak békés megyébe, ahol találkoztak többek között a magyarországi románok demokratikus szövetségének vezetőivel is. pantelimon gavanescu budapesten a kisz komócsin zoltán központi iskoláján előadást tartott a román kisz tevékenységéről.

x x x

a román ifjusági delegáció pénteken elutazott hazánkba. búcsúztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent maróthy lászló és az ifjusági szövetség több más vezetője. jelen volt victor bolojan is. /mti/

-. -

bb. 64. felavatták zalai tóth jános siremlékét

k/da/rj pr ie

1979. október 12.

a farkasréti temetőben pénteken felavatták az egy éve elhunyt zalai tóth jános építészmérnök, egyetemi magántanár siremlékét, amely grebenár andornak, a népművészet kiváló mesterének munkája.

/folyt.köv./

17.55 rj

-47-

18.10

19.10

bb. 46. / felavatták.. 1. folyt./rj

zalai tóth jános korunk építészetének egyetemes ujitó művésze volt, le corbusier már évtizedekkel előtte méltatta életművét, a magyar népi építészet értékeit feltáró és megőrző műveit évtizedek óta forrásként és kézikönyvként használja a műszaki és művészettörténész egyetemi ifjúság, csak úgy, mint a történetírás, a néprajz és a szociológia valamennyi művelője. /mti/

-. -

bb. 30. / elhunyt marton endre.. 1. folyt./rj

marton endre, a színész egyesület iskolájában szerzett diplomával a pütkösti féle madách színházban kezdte pályáját 1941-ben, a felszabadulás után a nagymező utcában megnyílt vígszínház rendezője, majd főrendezője volt, 1949 augusztusától a nemzeti színház rendezőjeként, 1956-tól főrendezőjeként, 1971-78. között igazgatójaként dolgozott. a nemzeti színház sok emlékezetes premierje fűződik nevéhez. ő keltette életre többek közt urbán ernő: uborkafa, brecht: félelem és rettegés a harmadik birodalomban, tennessee williams: az ifjúság édes madara, szophoklész: oidipusz, miller: a bűnbeesés után, németh lászló: vii. gergely, o'neill: hosszú ut az éjszakába, csehov: ivanov című művét. munkásságának legjellemzőbb vonása a magyar klasszikus művek rendezése volt. megszólaltatta vörösmarty elfeledett darabját, a cillei és hunyadiakat, madách mózesét, katona bánk bánját. ezek rendezése korszakot jelöl a magyar színháztörténetben. film, televíziós játékok, valamint rádió-művek rendezésével is remekelt. a katonazene című film rendezéséért hazai és nemzetközi elismerésben részesült. a színház- és filmművészeti főiskola tanáraként három évtizeden át oktatta-nevelte a színésznemzedékek sorát.

munkásságának nemzetközi elismerését bizonyítja, hogy - 1975 óta - a nemzetközi színházi intézet végrehajtó bizottságának tagja volt. /mti/

-. -

b király

18.00 rj

-48-

18.00

19.10

v

bb. 65. budapesti művészeti hetek - szinte gábor festőművész kiállítása a műcsarnokban

t/mir/rj pr ie

1979. október 12.

a mai magyar piktúra egyik legegységibb „hangja”, képviselője, szinte gábor festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás pénteken a műcsarnokban.

a budapesti művészeti hetek eseményeként megnyílt tárlat a művész utóbbi 5 évben készült több mint félszáz festményét - tájképeit, életkép-jellegű alkotásait és portréit - vonultatja fel. a székelyföldi élményforrásokból eredő, kolorit-gazdag tájképein a természet és az ember régi kapcsolatát idézi föl. életkép-ábrázolásaiban az egyszerű emberek mindennapjaiból ragad ki lírai átéléssel megjelenített mozzanatok. kosztümös színész-portréi, írókról, és művészekről készített képei sajátos festői világról tanuskodnak.

a kiállítást megnyitó beszédében mándy iván, józsef attila díjas író hangsúlyozta: - ha az ember ismerős tájra kerül, saját élményei, emlékei jutnak eszébe. így vagyok én szinte gábor képei között is. hangulatuk, felfogásuk ismerős, sok tekintetben rokon számomra. talán azért is ismerősök nekem ezek az arcok, tájak, tárgyak, mert sorsuk, lírai drámaiságuk van. emlékek zuhognak át rajtuk. és mégis: az érzelmesség legalább olyan távol áll a művésztől, mint a divat, bármilyen divat követése. portréi, emberi alakjai arcán szenvedés kísért, de ettől is csak keményebbek lesznek. tartásuk van, emberi méltóságuk. ez az, ami leginkább szeretnivaló ennek a konok és makacs művésznek a képeiben.

szinte gábor első műcsarnokbeli tárlata november 4-ig várja az érdeklődőket. /mti/

-. -

bb. 66. apró antal látogatása nógrád megyében

csiz/rj st ie

1979. október 12.

apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke pénteken nógrád megyébe látogatott. a vendéget rétságon, a járási pártszékházban géczy jános, az mszmp nógrád megyei bizottságának első titkára fogadta és tájékoztatta a megye politikai és gazdasági helyzetéről, a megyei pártszervezetek és - testületek kongresszusi előkészületeiről, valamint a nógrád megyei országgyűlési képviselők választókerzetükben kifejtett tevékenységéről. /folyt.köv./

18.35 rj

-49-

18.35

19.20

bb. 66. / apró antal... 1. folyt./rj

a politikai bizottság tagja ezt követően felkereste a romhányi építési kerámiagyárat, ahol fábrí István igazgató számolt be a hatvanas évek végén már-már elsorvasztásra ítélt üzem megújulásáról. a fejlesztés eredményeként romhányban az ország legjelentősebb csempegyárát hozták létre, amely jövőre már hárommillió-kétszáz ezer, 1981-től pedig évente több mint négy millió négyzetméter égetett, mázas fal- és padlóburkolólapot fog kibocsátani. a gyárlátogatás után apró antal a nőtincsi naszály völgye termelőszövetkezet életével ismerkedett. dr. Mosonyi Imre tsz-elnök kalauzolásával megtekintette a közös gazdaság szarvasmarha-telepét és a tsz melléküzemágának új egységét, a glóbus nyomda rétsági gyárával együttműködő dobozüzemet. /mti/

-. -

bb. 67. újabb régészeti leletek a dunakanyarból - kiállítás az esztergomi vármuzeumban

ber/st/rj ie

1979. október 12.

az elmúlt két évben a dunakanyarban végzett régészeti feltárások anyagát mutatja be az esztergomi vármuzeum rondellájában pénteken megnyitott kiállítás, amely a muzeumi hónap kiemelkedő komárom megyei eseménye. már az 50-es években is folytattak régészeti kutatásokat a dunának ezen a szakaszán, de az intenzív feltárás a múlt évben, a bős-nagymaros vízlépcsőrendszer megépítéséről szóló magyar-csehszlovák egyezmény megkötése után kezdődött. a nemzeti muzeum irányításával és az országos vizügyi muzeum támogatásával valamennyi, ezen a vidéken működő muzeum részt vesz a munkában. így sikerült két év alatt rendkívül nagy mennyiségű régészeti anyagot feltárni. az eddigi munka során az is tisztázódott, hogy a régészeti anyagban rendkívül gazdag vidéken található csaknem 200 lelőhely közül melyeken érdemes kutatni és milyen sorrendben.

mint a most megnyitott kiállítás is tanúsítja, a kutatások máris igen sok értékes emléket hoztak napvilágra az újabb kőkorszaktól egészen a középkorig terjedő időből. a most feltárt leletekből a többi között kiderül, hogy korábbi ismereteinkkel szemben a ló ezen a vidéken már jóval a bronzkor előtti népeknél is fontos szerepet töltött be. a kiállításon bemutatott egykori használati tárgyak, ékszerek és más tárgyi emlékek közül kiemelkedik egy művészi kidolgozású avar kori ezüstveretes kard, amely tokjával együtt épségben maradt fenn. /mti/

-. -

18.55 rj

19. 40

-50-

bb. 68. időjárásjelentés

rj ie n

1979. október 12.

a meteorológiai intézet jelenti október 12-én 19 órakor:

enyhe, de szelesebb idő

várható időjárás az ország területén szombat estig: a nyugati megyékben időnként megnövekszik a felhőzet, néhány helyen záporosó, esetleg zivatar lehet. az ország többi részén általában kevés lesz a felhő, eső nem várható. a hőmérséklet koradélután általában 18-23 fok között lesz. /mti/

-. -

bb. 69. halálos közlekedési baleset

i/ob/rj ie

1979. október 12.

a bács-kiskun megyei tiszalpar községben nagy Pál István 20 éves felszolgáló, helybeli lakos motorkerékpárjával nekiütközött a vele szemben közlekedő kombájnnak. a járművét figyelmetlenül és nem a megfelelő sebességgel vezető fiatalember kórházba szállítása után sérüléseibe belehalt. a rendőrség a baleset ügyében a vizsgálatot folytatja. /mti/

-. -

bb. 70. nagy forgalom esztergom és sturovo között - sok látogató utazik a 433. juda napi vásárra

ber/st/rj ie

1979. október 12.

kora reggeltől egészen sötétedésig szinte megállás nélkül közlekedtek pénteken a kompok és kishajók a dunán esztergom és sturovo között. szombatra egy kisegítő nagy kompot várnak mohácsról, mert várhatóan a hét végén még nagyobb lesz az érdeklődés a 433. sturovoi juda napi vásár iránt. a háromnapos rendezvény sorozat az utóbbi években valóságos kishatármenti találkozóvá vált. a sturovoi nemzeti bizottság az idén magyar nyelvű plakátokkal hívta meg esztergom lakóit, de komárom megye távolabb eső vidékeiről is sokan keltek át a dunán. sok szlovákiai vendéget fogadtak esztergomban is. szokássá vált ugyanis, hogy ilyenkor meglátogatják egymást a duna két partján lakó ismerősök, rokonok. /mti/

-. -

19.10 rj

19. 40

-51-

bb. 71. az urhatnám polgár-ujra szinpadon

t/me/pá/rj pr ie

1979. október 1.

a nemzeti színházban pénteken ismét színre került az urhatnám polgár: zsámbéki gábor szinpadra állította moliere komédiáját. jourdainet, az urhatnám párizsi polgárt kállai ferenc személyesíti meg. a család tagjait, a hajbókolókat, az énekesek táncosok, zenészek, szabólegények, szakácsok hadát - többek között szirtes ági, mölnár piroska helyei lászló, bodnár erika, major tamás alakítja.

ezt a darabot - amelyet az évad első premierjeként láthattott a közönség - többször bemutatták a nemzeti színházban. huszonnyolc évvel ezelőtt horvai istván rendezte, a címszerepét mányai lajos játszotta. a 30-as évek végén németh Antal azelőtt hevesi sándor állította szinpadra. paulay ede is megszólaltatta 1885-ben. /mti/

-. -

bb. 72. 25 éves a tit józsef attila szabadegyetem - ünnepi est a kossuth klubban

t/cs/rj ie

1979. október 12.

a tudományos ismeretterjesztő társulat józsef attila szabadegyetem megalakulásának 25. évfordulója alkalmából ünnepi estet rendeztek pénteken a kossuth klubban.

kurcz györgynek, a tit budapesti titkárának köszöntő szavai után dr. császár ákos akadémikus, a szabadegyetem tanácsának elnöke mondott ünnepi beszédet. a szabadegyetem negyedszázados működését áttekintve elmondotta, hogy ez idő alatt százezrek választották az ismeretek megszerzésének, felfrissítésének és megújításának ezt a formáját, s ma a hallgatók többsége 30 éven aluli nő. a társadalomtudományi, az irodalmi-nyelvészeti, a művészeti, a természettudományi és a műszaki fakultásokon, valamint a speciális kollégiumokon évadonként mintegy 5000 előadást tartanak, az előadók - a filozófusoktól a mérnökökig - a témák legkiválóbb ismerői. a tanulni és tudni vágyók számának erőteljes növekedése - és nem utolsósorban a minden kötöttség nélküli jelleg - kiléptette az egyetemet falai közül. a tanácsokkal és a szakszervezetekkel való együttműködés révén kihelyezett tagozatok jöttek létre, s a múzeumok bekapcsolódása a szervezett ismeretterjesztésbe évente 10-15 muzeumi, elsősorban művészettörténeti, iparművészeti, régészeti sorozat megrendezését tette lehetővé.

/folyt.köv./

20.05 rj

-52 -

20²⁰

bb. 72. /25 éves a tit... 1. folyt./rj

az ünnepi beszédet követően pirityi sándor, a tit budapesti szervezetének elnöke jubileumi emlékérmeket adott át annak a 125 aktívának, akik immár több mint két évtizede kiemelkedő munkát végeztek. az ünnepi est - amelyen jelen volt király andrásné, az mszmp budapesti bizottságának titkára, kurucz imre, a tit főtitkára, és farkasinszky lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese - kulturális műsorral zárult. /mti/

-. -

bb. 73. az operaház igazgatósága közli

rj ie

1979. október 12.

hogy megbetegedések miatt október 13-án szombaton az e-bérletben meghirdetett cosi fan tutte helyett a sevillai borbély kerül előadásra. /mti/

-. -

a belső főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

rj ie

1979. október 12.

27. borbély sándor hazaérkezett prágából
28. nemzetközi áruházi tanácskozás
29. befejeződött az interelektro tanácskozás /13. jav./
30. elhunyt marton endre /23. jav./
31. a tartószerkezeti, előregyártási konferencia előtt
32. magyar- finn város- és regionális tervezési együttműködés /14. jav./
33. előadás az idegenforgalomról
34. igazságügyi szakértők országos értekezlete
35. befejeződött a jogintézeti tudományos tanácskozás
36. a szovjetunióban végzett orvosok fogadalomtétele /15. jav./
37. a vor tervelőkészítő tanácskozása
38. sajtótájékoztató a budapesti lakásépítésekről
39. részvétávirat Lengyelországba
40. koktél a lengyel nagykövetségen
41. elutazott az osztrák oktatási és művészeti minisztérium csoportfőnöke /16. jav./
42. új bölcsőde kőbányán /17. jav./
43. elutazott a holland küldöttség
44. többlettermelés a lenin kohászati művekben

/folyt.köv./

21.25 rj

-53 -

21⁴⁰

bb. 74. / a bel földi.. folytm/rj

45. észak-dunántuli megyék képzőművészeinek kiállítása
46. az országgyűlés honvédelmi bizottságának ülése /18. jav./
47. új magyar nagykövet libiában és pakisztánban /19. jav./
48. iskolaavatás határidő előtt a xviii. kerületben
49. európai és amerikai egyházi vezetők látogatása
50. obrazcov bábszínháza a pécsi fesztiválon /20. jav./
51. véget ért a szocialista országok régészeinek tanácskozása/21.jav./
52. finn kortárs zenei bemutató lesz budapesten
53. új művek a czóbel muzeumban
54. megkezdte munkáját a nemzetiségi lapok olvasószolgálat
55. felvétel rendezői, operatőri szakra
56. a gazdaságos gépkocsivezetés-verseny győztese
57. a volpone bemutatója debrecenben
58. magyar-csehszlovák külügyminiszter-helyettesi tárgyalások
59. móríc zsigmond emlékkiállítás gyulán /22. jav./
60. szövetkezeti építők tanácskozása
61. magyar hónap franciaország két városában
62. felavatták dr. király kálmán emléktábláját
63. elutazott a román ifjúsági delegáció
64. felavatták zalai tóth jános síremlékét
65. budapesti művészeti hetek
66. apró antal látogatása nógrádban
67. régészeti kiállítás esztergomban
68. időjárásjelentés
69. halálos közlekedési baleset
70. nagy forgalom esztergom és sturovo között
71. újra színpadon az urhatnám polgár
72. 25 éves a tit - ünnepi ülés/24.jav./
73. az operaház közleménye
74. hírjegyzék

- 54 -
- v é g e -

készült az mti bel földi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: halasi györgy, dosztányi imre, iza erika

21.30/rj

2145

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z o m b a t

bb. 1. vendégünk: a lengyel főváros - az mti jelenti varsóból és budapestről

i/-don/pr/rj/ie

1979. október 13.

Budapesten október 15-21 között rendezik meg a varsói napokat. a fővárosok közötti együttműködésben fontos állomásként tartják számon az ilyen eseménysorozat - erről tanuskodnak az mti tudósítóinak varsóban és budapesten adott tanácsai nyilatkozatok.

v a r s ó:

Edward Krasowski, a lengyel főváros tanácsának kulturális és művészetügyi osztályvezetője elmondta: színvonalas programmal készülnek, mert legalább olyan sikert szeretnének elérni, mint amilyen elismerést a magyarok arattak, amikor két évvel ezelőtt a varsóiaknak budapest „mutatkozott be.„, Gustav Holoubekkel, a kiváló színésszel és rendezővel az élen vendégszerepel majd budapesten a varsói drámai színház, Wyspianski „novemberi éj„-ének és Shakespeare „Lear király„-ának előadásával. a budapesti varsói napok kiemelkedő eseménye lesz Andrzej Wajda új filmjének, a „Wilki kisasszonyok„-nak a bemutatása, amely Jarosław Iwaszkiewicz művéből készült.

a programban szerepel az egyik legjobb varsói vonós-négyes - a Lazienkai - koncertje, amelyen Beethoven, Haydn és Bacewicz művei szerepelnek.

/folyt.köv./

-1-